

Birlik

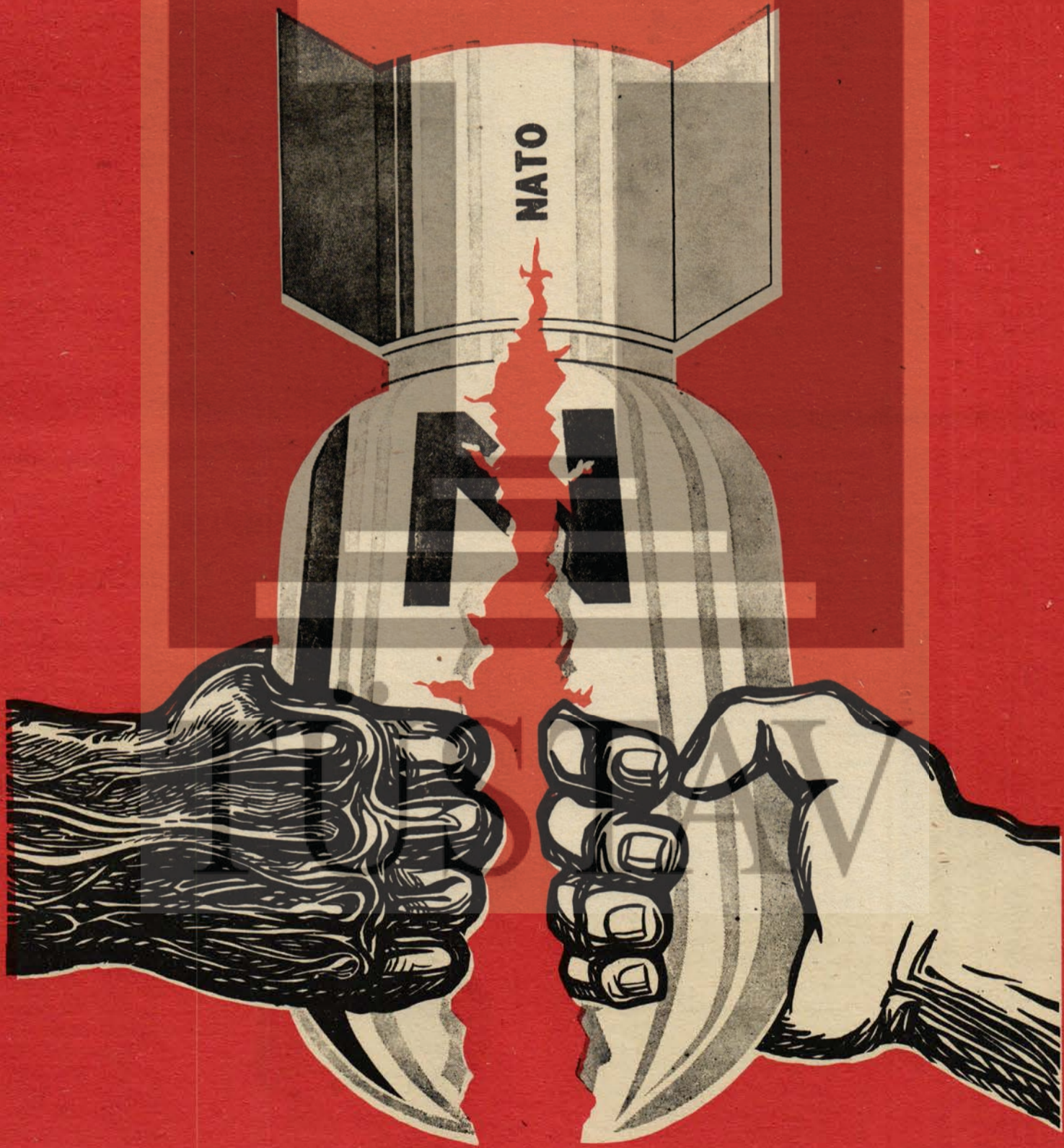
8

BÜTÜN
ÜLKELERİN
İŞÇİLERİ
BİRLEŞİN!

9 NISAN 1979
FİYATI 10 TL.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

BARIŞ VE BAĞIMSIZLIK GÜÇLERİNİN HEDEFİ

NATO'YA HAYIR!

TSİP'in «Demokratik Hak ve Özgürlükler» Kampanyası Sürüyor

BURDUR

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin bir diğer «Demokratik Hak ve Özgürlükler» toplantısı 25 Mart günü Burdur'da Saray Sinemasında yapıldı. Başta Gıda - İşkolu işçileri olmak üzere, işçi ve emekçilerin doldurduğu salonda asılı pankartlar, toplantının amaçlarını, demokratik taleplerle ve özgürlük şiarlarıyla somutluyordu.

Toplantının açış konuşmasını yapan TSİP Burdur İl Başkanı Mehmet Öztürk, bu koşullarda demokratik haklar için mücadeleyi öne çıkarmanın gereğini dile getirdi ve toplantının bu açıdan taşıdığı öneme değindi.

Daha sonra uzun bir konuşma yapan TSİP Merkez Yürütme Kurulu üyesi Ali Kar, sosyal demokrasinin ve Ecevit Hükümetinin izlediği basiretsiz ekonomik ve politik hattın zaafaların-

dan doğan boşluğun, faşist ve gerici güçlerin işine yaradığını belirterek, emperyalizmden kaynaklanan bugünkü bunalımı yine aynı çerçeve içinde kalarak aşmaya çalışan sosyal demokrasinin bu nedenle iflâs ettiğini, onun iflâsının ise esasından sınıf uzlaşmacılığı politikasının iflâsı demek olduğunu dile getirdi. Ali Kar, çıkmazın, demokratik güçlerin birliği ve mücadelesi ile aşılabileceğini belirterek ivedi demokratik görevin faşist saldırganlığın etkisiz hale getirilmesi olduğunu söyledi.

Toplantıda ayrıca Azıziye Köyü folklor ekibi yerel oyunlardan gösteriler sundu ve yine yerel ozanlar türküler okuyarak toplantıya renk kattılar. Ozan Sadık Gürbüz de geceye katıldı ve devrimci türküler okudu.

Böyleyken, esnaf derneklerini ele geçirmiş para babalarının direniş tahriklerinde bulunmaları MC'lerin yıkıcı ve demokrasi düşmanı emellerine hizmet etmekten başka anlama gelmez. Bağımlı kapitalist düzenin sıkıntılarının nedenini çoğu zaman doğru olarak kavrayamayan esnaf, gericilerin ve faşistlerin ilk el attıkları toplum kesimlerinden birisidir. Bu nedenle demokrasi düşmanlarının emellerine alet olmamak için çok uyanık olmak, kendi kurtuluşlarının da tüm emekçi halkla birlikte gerçekleşeceğini kavrayarak, gericiliğin kara gücü olmak tuzağına düşmemelidirler. Onları bu konuda yönlendirip, halk hareketine kazanacak olanların başında da kuşkusuz sosyalistler gel-

mektedir. Esnaf demokratik direniş hakkının, ancak işçi sınıfı ve yandaşlarının mücadelesine katkıda bulunmaya hizmet ettiğince bir işe yarayacağını bilmeli ve böylesi haklarını o doğrultuda kullanmalıdır.»

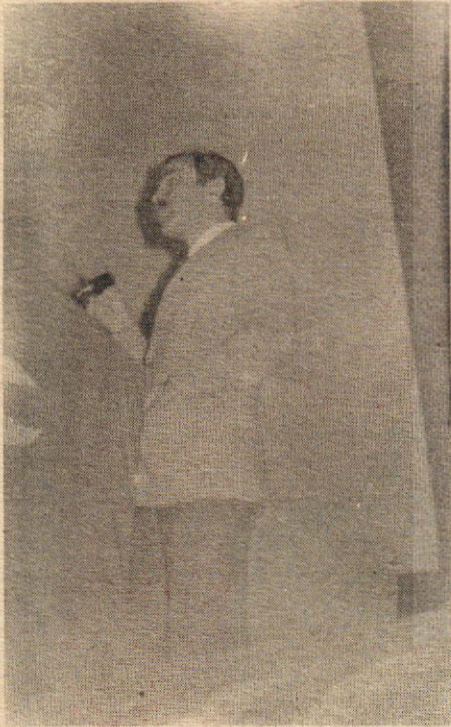
Çeşitli sanat gösterilerinin de yapıldığı toplantıya Köy İşleri Bakanı Ali Topuz, Köy - Koop Genel Başkanı Nedim Tarhan, Demokratik Kadınlar Birliği, DİSK Karadeniz Bölge Temsilcisi, SGB Ankara şubesi mesajlar gönderdiler.

TÖB - DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu ve Genel Sekreter Kemal Uzun, Sosyal - İş Sendikası ve TİP Merkez Yönetim Kurulu üyesi Özcan Keskeç toplantıya davetli olarak katıldılar.

ANKARA TOPLANTISINDA KONUKLAR

ANKARA

G. BAŞKAN AHMET KAÇMAZ KONUSURKEN

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin düzenlediği «DEMOKRATİK HAK VE ÖZGÜRLÜKLER» toplantıları devam etmektedir. Bu toplantıların sonuncusu 31 Mart cumartesi günü Ankara'da, Gölbaşı sinemasında yapıldı. Sıkıyönetimin, toplantı öncesi duyuru çalışmalarını engellemesine rağmen toplantı salonu partilliler ve konuklar tarafından doldurulmuştu.

Toplantının açış konuşmasını TSİP Ankara İl Başkanı Akay Sayılır yaptı.

Sıkıyönetim şartlarında demokratik hak ve özgürlükler toplantısının anlamlı olduğunu belirterek söze başlayan Akay Sayılır, faşist saldırıların giderek azgınlaştığını, Parti Merkez

Yürütme Kurulu üyesi Aydoğan Gezer'in parti binasında saldırıya uğradığını, önümüzdeki tehlikenin, şiddet olayları değil, faşizm olduğunu, bu nedenle faşizme karşı güç ve eylem birliğinin gerçekleştirilmesi zorunluluğuna değindi ve bu konuda sosyalistlere büyük görev düştüğünü belirtti.

Toplantıda konuşan TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik koşulların, değişik toplum kesimleri açısından ne anlama geldiğini belirterek, bağımlılıktan kaynaklandığını işaret ettiği bu «darboğazın» mevcut sistem içinde kalınarak aşılamayacağına dikkatleri çekti.

Türkiye'deki ekonomik ve siyasal olayların doğru bir değerlendirmesinin ancak bu çerçeve içinde yapılabileceğini belirten Kaçmaz, gericiliğin denemek istediği olaylara da dikkati çekti ve bu konuda özetle şunları söyledi :

«Basında, radyoda, televizyonda günlerdir en geniş yer verilen konu, bilindiği gibi esnaf direnişi oldu. Şehir küçük burjuvazisi içinde önemli bir yeri olan bu halk kesimlerinin meslek örgütlerinin başında yer alanlar, son zamları vesile ederek direnişe geçeceklerini söylediler.

Araba filosu, firma, vb. sahibi olup çoktan esnaflıktan çıkmış para babaları şişkin cüzdanlarının avantajlarına dayanarak esnafın başına tünemiş durumdadırlar. Aslında esnafın büyük kitlesi bu pahallık cehenneminden hoşnut değildir. Ancak kolayca anlaşılır bir noktadır ki onların durumu, geliri sabit olan diğer milyonlarca çalışandan daha iyidir. Zaten bu herkesin kolayca gözlemediği bir gerçektir. Bu nedenle esnaf zamlar üzerine direnişe geçebilecek toplum kesimlerinin sonlarında yer alır.

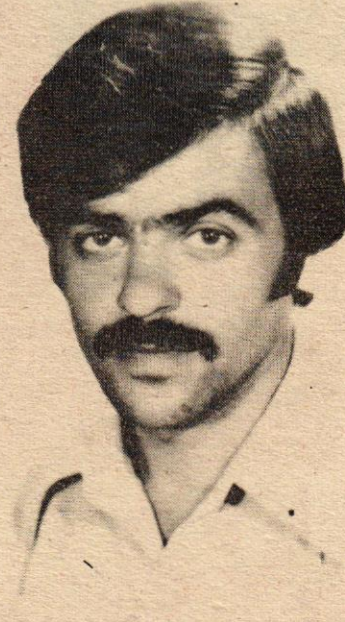
Adana Toplantısı

Sıkıyönetimce Engellendi

Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin Adana'da yapacağı «Demokratik Hak ve Özgürlükler Toplantısı» Adana Sıkıyönetim Komutanlığınca engellenmiş, toplantı bu yüzden yapılamamıştır. İlâni «yaygın şiddet eylemleri» gerekçesine dayandırılan sıkıyönetimin Adana'da, demokratik hak ve özgürlüklerin savunulması amacıyla yapılacak bir toplantıda «sakinca» gör-

müş olması, hükümetin faşist komplo ve saldırılardan kaynaklanan «anarşi» karşısındaki tutarsız siyasetinin ilginç sonuçlarından biridir. Olay, sorunla «çare» olarak gösterilen sıkıyönetimin demokrasiyle bağdaşmayan uygulamaları kaçınılmaz olarak beraberinde getireceğini baştanberi söyleyen demokrasi güçlerini bir kere daha haklı çıkarmıştır.

Bir Partili Arkadaşımızı Yitirdik

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Uşak Merkez İlçe Başkanı Ahmet Yağlıca yoldaşı yitirdik. Yıllardır kalbinden rahatsız olan Ahmet arkadaşımız «döviz yokluğu» (!) nedeniyle it-

hal edilemeyen bir kalp kapakçığı yüzünden zamanında tedavi edilemedi. Sonunda kapakçık bulundu ve arkadaşımız Hacettepe Üniversitesinde ameliyat edildi.

Hastahane yönetimi, tedavi giderlerini peşin olarak tahsil edemediği gerekçesiyle arkadaşımızı vaktinden önce taburcu etti. Ve Ahmet Yağlıca daha evine varamadan yolda öldü.

Gösterişsiz, sade bir hayatın içine Partili mücadelenin geniş boyutlarını sığdırmasını bilen Ahmet Yağlıca, bütün gününü adadığı Parti çalışmasına hayatını da adıyarak mücadelemizin ölümsüz anlarından biri oldu. Öğrencilik yıllarında işçilik yaptı, işçilik yaptığı yıllarda sendikacılık. «İşçi sınıfının tek sendikası DİSK olmalıdır» derdi ve işçi sınıfının birliğine büyük önem verirdi.

Partimizin saflarında yeri boş değil!

Partimizin bayrağı odasında dalgalanmaya devam ediyor.

DETANTI SAVUNMAKLA NATO'DA KALMAK BAĞDAŞMAZ

Geçtiğimiz hafta içinde NATO'nun 30. yılı tamamlanmış. Ülkemizde bu «yıldönümü» nün pek «gürültüsü» edilmedi. Yetkililerin ve ilgililerin resmi demeçlerinin TRT'den kısaca yayınlanmasının dışında günlük basın bu konuya fazla ilgi göstermedi. En işbirlikçi, en Amerikancı ve NATO'cu çevreler bile bu konuyu fazla üstelemediler. Çünkü ülkemizde bir hayli gelişkin bir bağımsızlıkçı bilinç varken, üstelik de «detant» politikası tüm dünyada gelişme ve sağlama kaydederken NATO'nun reklâmını yapmak kolay olmazdı!

Böyle diye NATO, emperyalizmin bu saldırganlık paktı «önemini» mi kaybetti acaba?

Hiç de değil. Çünkü ülkemizin emperyalizme kısıvrak bağlanmasında özel bir yeri olan NATO bugün bu bağımlılık ilişkisinin sürmesinde de önemli bir faktördür. Gelişen dünya şartlarında, sosyalist sistemin başını çektiği dünya barış güçlerinin emperyalizmin savaş tehditleri karşısında caydırıcı rolünün artması, detant politikasının yaygınlaşmış daha geniş bir şekilde benimsenmesi NATO'nun dünya barışına yönelik tehdidinde bazı gerilimlere yol açmış olabilir. Ancak böyle olması NATO'nun saldırgan özünü değiştirmez. Varlığı sürdüğü müddetçe bu pakt dünya barışı için bir tehlike olmaya devam edecektir. Çünkü NATO'nun emperyalizm açısından işlevi dünyanın sosyalizme doğru gelişmesini Avrupa kıtasında önlemektir. Ve sosyalizmin gelişmesi, dünyanın sosyalizme doğru evrimleşmesini önleyemeyeceğine göre NATO'nun tehlike olmaktan çıkartılması için varlığına son verilmesi veya «işlevini» yerine getiremeyecek ölçüde caydırıcı bir güçle dengelenmesi gerekir.

NATO'nun emperyalizmin çöküşünü geciktirmek işlevi ve saldırgan yüzü bu kadar ortadayken Türkiye'nin bu paktı içinde kalarak bağımsızlığından söz etmesi mümkün değildir. Herşeyden önce emperyalizmin çıkarlarını koruyan bu anlaşmada emperyalizmin boyunduruğu altında bulunan Türkiye'nin yer alması «abes» tir.

Üyelerini «batılı» metropol ülkelerin oluşturduğu bu anlaşmanın kurucuları arasında Türkiye yoktur. Bir kısım NATO üyelerinin küçük ülkeler olması, bunların dünya siyasetinde fazla bir ağırlığı bulunmaması bizleri yanıltmamalıdır. Çünkü bu ülkelerin tamamının bir zamanlar sömürgeleri olmuştur, hepsi gelişkin bir kapitalizme sahiptirler, hepsi yeni sömürgecilik ilişkileri içinde geri ve gelişmekte olan ülkeleri soyup sovana çevirmektedirler ve hepsinde de sosyalizmin ön şartları objektif şartlar olarak tamamiyle gerçekleşmiştir. İşte bu nedenle bu ülkelerin egemen güçleri tekeli burjuvazileri ve ortakları, ülkelerindeki kapitalist düzenlerin sallantıda olduklarını gördükleri için, 2. savaş sonrasında dünya jandarmalığına soyunan ABD'nin «vesayeti ve velâyeti» altında bir araya gelerek saldırgan NATO paktını oluşturmuşlardır. Daha sonra dünya sosyalist sistemini tam bir kuşatmaya alabilmek için Türkiye ve Yunanistan da, metropol ülke olmadıkları halde sırf jeopolitik önemlerinden ötürü bu anlaşmaya dahil edilmişlerdir. Türkiye'nin NATO'ya sokulmasında ülkemizde hızla palazlanmakta olan işbirlikçi burjuvazinin ve menfaatini her zaman emperyalizme yamanarak vatana ihanette gören büyük toprak sahiplerinin önemli rolü olmuştur. Böylece Türkiye'nin emperyalizme bağımlanma süreci NATO'ya girişiyle bir sıçrama kazanmış ve giderek bağımlılık ilişkileri her alanda pekişmiştir. Üstelik Türkiye metropol ülke olmadığı için NATO'ya girmekle —onun yükümlülükleri nedeniyle— ekonomik alanda en fazla zarar gören ülke olmuştur.

Türkiye'nin NATO'ya sokulmasının zafermiş gibi gösterildiği o günlerde NATO'ya karşı çıkanlar sadece sosyalistler olmuşlar ve bundan ötürü de başlarına gelmedik belâ kalmamıştır. Ancak sosyalistlerin ne kadar doğru söyledikleri, «vatan millet, sakarya» edebiyatıyla vatanseverlikleri hakkında burunlarından kıl aldırmayanlar yanında ülkenin bağımsızlığı üzerine titreyen asıl yurtseverler oldukları zamanla açığa çıkmış ve bugün NATO'dan çıkılmasını savunmadıkça,

bu doğrultuda bir politika izlenmedikçe gerçekten yurtsever ve ulusal bağımsızlıktan yana olunamayacağı geniş halk kitlelerince anlaşılmıştır.

Böyleyken programında iki satırda bir «ulusal bağımsızlık» deyimini geçen CHP ve onun yetkilileri hâlâ daha ulusal bağımsızlığın asgari gereklerini yerine getirmekten kaçınıtmaktadırlar. Dışişleri Bakanı, NATO'nun aynı zamanda ekonomik işbirliğine katkıda bulunmasını isteyen demeçler vermektedir. Bunun mânası son derece açıktır. Daha önce başka yetkililer tarafından da dile getirilen bu tutumla «biz ABD başta olmak üzere tüm NATO ülkeleriyle askeri işbirliğinin sürmesinden yanayız, ama bunun bize getirdiği ekonomik yükün hafifletilmesi için yardım istiyoruz» denilmektedir. Geçmişte NATO'nun Türkiye'ye vermiş olduğu ekonomik zararı telâfi etmeyi öngören bu tutumu ulusal bağımsızlıkçılıkla bağdaştırmak mümkün değildir. Dahası, ekonomik «yardım» karşılığında NATO'da kalmayı savunmak, emperyalizme verilmiş çok ağır bir tavizdir ve Türkiye'nin bağımlılık ilişkilerini pekiştirmekten başkasına yaramaz. Ne karşılığı olursa olsun, NATO'da kalmak demek, emperyalizmin saldırı politikasının yanında yer almak, en azından onun bu politikasına alet olmak demektir. Üstelik NATO'da kalınacağına dair söz üstüne söz verilmesine rağmen bunun ekonomik bir «yarar»ı olmamıştır ve olacağı da yoktur.

Öte yandan sosyal demokrasinin sözcüleri yeri düştükçe detantı savunmakta, kalıcı bir barıştan yana olduklarını dile getirmektedirler. Genel sekreterliğini müseccel bir faşistin yaptığı, silâhlanma yarışını devamlı kışkırtan, NATO'nun üyesi kalarak detant ve dünya barışı savunulamaz. Savunulsa da inandırıcı olamaz. Detantı benimseyip barışa sahip çıkmanın yolu, ilk ağızda NATO'dan çıkılmasından, bu doğrultuda somut adımlar atılmasından geçer. Böyle yapıldığında Türkiye'nin berbat durumdaki ekonomisi açısından da daha elverişli şartların ortaya çıktığı görülecektir.

Yazımızın girişinde de değindiğimiz gibi ülkemizdeki bağımsızlık mücadelesi öylesine gelişkin bir seviyeye erişmiştir ki, bugün en işbirlikçi çevreler dahi NATO'yu savunmamaktadırlar. Ama onlar yine ne şanslılardır. Çünkü şimdi onların yerine —ve adına— bu işi yapan yeni NATO'cular vardır. ABD'nin ve diğer emperyalistlerin çıkarlarını onlardan daha çok savunan, emperyalizme bu konuda akıl öğreten maocuların Türkiye elebaşısı aynen şöyle diyebilmektedir:

«Devrimcilerin, Sovyet sosyal - emperyalizminin karşısına kurulan barikatlara hiçbir itirazları yoktur. Hattâ bugün mesele, bu barikatları sağlamlaştırmaktır. Devrimcilerin NATO konusundaki itirazları, bu örgütün eski dönemden kalan niteliklerinedir. Yani ABD emperyalizminin NATO içindeki hakim rolünedir.»

(D. Perinçek, Aydınlık 5 Nisan 1979)

Yazının bir diğer yerinde ise ABD'nin NATO'daki rolü için: «ABD'nin ... dolar imparatorluğu... yıkılmaya yüz tutmuştur... ABD'nin efendiliğinin yerini, ortak savunma amacı ve daha eşit ilişkiler almaktadır.» denerek ABD'nin durumu da «aydınlık» a çıkartılmakta ve böylece maocuların, kendi itirazlarıyla NATO'ya hiçbir itirazları kalmamış olmaktadır!

Dahası maocular için emperyalizmin bu savaş kundakçısı aygıtı daha da «sağlamlaştırılmalıdır!»

Maocuların ABD'den ve emperyalistlerden daha NATO'cu kesilmeleri onların emperyalizmin yedeğindeki gerçek kimliklerini iyice açığa çıkarmaktadır.

İyi de olmaktadır! Halkımız böylece kendisinin gerçek sınıf düşmanlarını, yurdun esas düşmanlarını daha iyi tanımaktadır.

Eski, yeni Amerikancıların işbirlikçilerin ve maocuların tamamı istedikleri kadar NATO'culuğa hız versinler, NATO'yu savunsunlar NATO'nun sağlamlaştırılmasını istesinler veya NATO'dan ekonomik «yardım» beklesinler, Türkiye'nin NATO'dan çıkması ve emperyalizmin bu saldırı makinesinin tarihin çöp sepetine gönderilmesi çok uzak değildir.

Gericiliğin

Değişmez Bileşenleri:

Anti-Demokratizm

ve Şovenizm

Son günlerde bazı belirtileri gözükken bir hazırlığın yoğunlaşarak sürdüğü anlaşılmaktadır. Gazetemiz dizideyken bu belirtiler daha da somutlaşıyordu.

Örneğin, Türkiye 4 Nisan'daki TV konuşmasında «en büyük tehlike» nin «bölücülük ve komünizm» olduğu yolundaki görüşünü tekrarlarken, ertesi gün sağcı Tercüman gazetesi söz konusu hazırlıkları büyük puntolarla manşete çıkarıyordu. Tercüman «Doğu'da birşeyler mi oluyor» başlığıyla verdiği yazının alt başlıklarında şunları söylüyordu: «Batı basını, radyo televizyon yayınlarında İran, Türkiye, Irak üçgeni içinde etnik bölücü faaliyetlerin yoğunlaştığı öne sürülüyor»; «Bölgedeki bölücü hareketlerin ardında yabancı güçlerin olduğu iddia ediliyor»; «Milli Güvenlik Kurulu son toplantısında «Bölücülük» konusunu ve alınacak tedbirleri görüştü»; «Genel Kurmay Başkanı Evren ve Devlet Bakanı Çetin, Irak'a gidiyor»; «Emniyet Genel Müdürü Haydar Özkın da dört gündür Irak'ta...».

Yazıda ayrıca, İsrail parlamentosunun gizli oturumunda Türkiye'de etnik ayrılıklar konusunun ortaya atıldığı, İngiliz BBC'nin aynı konuda geniş bir program yayınladığı, benzer bir programa İsveç TV'de de yer verildiği, batılı büyük haber ajanslarından AP ve UPI'nin Türkiye'deki etnik ayrılıkları işleyen haberleri rakamlarla verdiği, Evren ve Çetin'in Irak gezisinde Türkiye, Irak, İran üçgeni içindeki «bölücü» akımlara ve eylemlere karşı «ortak vaziyet alışların görüleceği» belirtmekteydi.

Aynı gün sıkıyönetim, genişletilmiş eşgüdüm toplantısında «sınır sorunları»nın ele alındığı Ecevit tarafından açıklandı. Gene aynı gün Ecevit, Cumhurbaşkanı ile yaptığı görüşmeden çıkarken verdiği demeçte bu konu üzerinde uzun uzun durdu, Tercüman gazetesinin ağızyla Orta Doğu'daki «bölücü» faaliyetlerden sözetti, Türkiye'de de bu gibi faaliyetler olduğunu söyledi, gene Tercüman ağızyla bunların ardında dış güçlerin bulunduğunu iddia etti; özetle, öteden beri sağcı güçlerin gösterdiği hedeflere gene onların ağızyla şiddetle saldırdı. Ecevit'in bu sözlerine TRT ve basın geniş yer verdiği için onları burada uzun uzun tekrarlamayacağız.

Burada asıl sözkonusu olan CHP üst yönetiminin ne denli geriye ve sağa kaymış olduğudur. Faşist terör ve tehdide karşı demokrasiyi savunamayan CHP, giderek sağa daha fazla teslim olmakta ve sağcı güçlerin «bölücülük» sözleri altında tezgâhlamak istedikleri kışkırtmaları arkasına almaktadır. Bilindiği gibi MHP başta olmak üzere tüm sağcı güçler, Türkiye'de demokrasiye, insan haklarına ve genel olarak sola saldırırken «bölücülük» âvâzeleri altında şovenizmi en etkili bir silah olarak kullanırlar. Ekonomik sorunların üstesinden gelemeyerek, Batılı finans kurumlarına teslim olan, zam üstüne zam, enflasyon üstüne enflasyon getirerek geniş emekçi yığınlarını karşısına alan CHP yöneticileri de, Ecevit'in son demecinden de anlaşılacağı gibi, dikkatleri başka yöne çevirmek, şovenizmi körüklemek, kendi sağındaki çeşitli güçlerle işbirliğini bu gerici temelde geliştirerek konumunu pekiştirmek tutumu içindedir. Ve burada tezgâhlanmakta olan şey, demokratik hak ve özgürlüklere karşı, temel insan haklarına karşı yeni yeni ve daha yoğun baskıları CHP eliyle kotarmak, ve buradan yola çıkarak halk güçlerine, onların siyasal ve demokratik alandaki örgütlü ve ileri kesimlerine karşı çok yönlü bir mizansen uygulamaktır. Burada dikkat edilmesi gereken diğer bir nokta da, emperyalist güçlerin de CHP'yi bu yola sevkettiğidir. İsrail'in CIA işbirlikçisi gizli MOSAD casusluk ve polis örgütünün konuya eğilmesi, CIA güdümündeki AP ve UPI ajanslarının yayına geçmesi emperyalist ve gerici komplonun boyutlarını göstermektedir.

Son günlerde konunun etrafında yoğunlaşan trafik, yeni «operasyonlar»ın hazırlandığını göstermektedir. Gene aynı şekilde Doğu'daki bazı illerde sıkıyönetim ilân ettirmek isteyen MHP'nin, AP'nin ve ortaklarının halka ve demokrasiye karşı yeni bir mevzi sağlamak yolunda oldukları, CHP yöneticilerini daha da sağa çektikleri anlaşılmaktadır. CHP'nin geldiği noktanın temel insan hak ve özgürlükleriyle, Birleşmiş Milletler ilkeleriyle, Roma Sözleşmesi ve Helsinki belgesiyle daha da çelişen niteliği açıktır.

Ve bu nokta, demokrasiden daha çok uzaklaşmak, demokrasiye karşı çıkararak merkezli otoriterliği şiddetlendirmek noktasıdır.

Demokrasiyle gericilik arasında orta yol olmadığı açıktır. Demokrasiden uzaklaşmak gericileşmekle doğru orantılıdır. Şovenizm ise daima gericiliğin en önemli bileşenlerinden birisi olmuştur.

AYDOĞAN GEZER'in Sağlık Durumu Düzeliyor

27 Mart günü TSİP'ne saldıran faşistlerin yaraladığı TSİP Başkanlık Kurulu üyesi Aydoğan Gezer'in sağlık durumu düzelmektedir. Beyoğlu İkiyıldım Hastahanesinde ameliyat olduktan bir hafta sonra Aydoğan Gezer hastahaneden taburcu edilmiştir. Doktorların nezaretinde ve evinde tedavisi sürdürülen Aydoğan Gezer'in sağlık muayenesini yapan doktorlar, Aydoğan Gezer'e yapılan cerrahi müdahalenin çok başarılı geçtiğini, sağlığı açısından kritik dönemin geride bırakıldığını belirtmişlerdir.

Öte yandan, TSİP'ne yapılan ve Aydoğan Gezer'in yaralanmasıyla sonuçlanan saldırı nedeniyle çeşitli kişi ve kuruluşlardan protesto ve geçmiş olsun telgrafları gelmeye devam et-

mektedir. Bunlar arasında, TSİP örgütlerinden gönderilenlerin yanısıra, İsviçre Türkiyeli İşçi Dernekleri Federasyonu Başkanı Fethi Yıldız, Almanya Wohlen İşçi Derneği Başkanı Dursun Altıncevahir, DİSK bölge temsilcileri, SGB şubeleri, çeşitli ilerici dernek, dergi ve gazete yöneticilerinden gelenler bulunmaktadır.

Saldırganlar her zaman olduğu gibi «izlerini kaybettirmişlerdir.» Olayın ardından güvenlik görevlilerinin «iz sürmek» olarak, çok önceden tanımladığımız tutumları devam etmiş, hükümet ise saldırganlığın bilinen kaynakları konusundaki ilgisizliğini ve sorumsuzluğunu sürdürmeye devam etmiştir.

Zorla Kemer

Sıktırmanın

Yolları Aranıyor

Demokratik Hak ve Özgürlükler kampanyası kapsamındaki Turhal toplantısında konuşan Genel Başkan Ahmet Kaçmaz, Başbakanın evvelki günkü demecinin anti-demokratik gelişmeler açısından çok endişe verici olduğunu söylemiş ve Doğu Anadolu'da girişilecek bir baskı operasyonu hayat pahalılığından ve baskılardan zora diyen tüm emekçi halka zorla kemer sıktırmanın yollarının aranmakta olduğunu, buradan başlanarak tüm demokrasi güçleri üzerinde terör estirilme çalışılmak istendiğini belirtmiştir.

Ahmet Kaçmaz'ın bu konudaki sözleri özetle şöyledir:

«Başbakanın evvelki gün yaptığı açıklama ülkemizdeki anti - demokratik gelişmeler açısından bir hayli endişe vericidir. Dar gelirli milyonların iyice belini bükecek olan son zamlardan sonra, halktan yükselecek tepkileri, anlaşıyor ki, hükümet zorla kemerleri sıktırarak bastırmak niyetindedir. Bunun için de doğrudan işçilere, emekçilere baskı uygulamak, onların eriştikleri örgütlenme ve bilinç seviyelerinde mümkün olmadığından «bölücülük» gerekçesiyle en doğal insan hak ve özgürlüklerinin üzerine gidilmek istenmektedir.

Şimdiye değin egemen güçler tarafından uygulanan baskıcı ve şoven politikanın ne demokrasi ve özgürlükle ne de Türkiye'nin altında imzası bulunan uluslararası anlaşma ve sözleşmelerle bağdaşmadığı defalarca kanıtlanmıştır. Ve bu yolun çıkar yol olmadığı da anlaşılmalıdır. Şimdi, uzunca zamandır işbirlikçilerin faşistlerin ve gericilerin ağızlarından düşürmedikleri «bölücülük» vesile edilerek bir baskı ve terör operasyonuna girişileceği, yani baştan beri izlenen yanlış politikanın bu sefer halka demokrasi ve özgürlük vadedilen sosyal demokrasi tarafından uygulanacağı anlaşılmaktadır. Ekonomik bunalımın üstesinden gelemeyen CHP sonunda emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin dile getirdikleri «otoriter bir yönetim» isteğine boyun eğerek teslim olmuştur. Faşist saldırganlığın önünü almak dururken anti-demokratik uygulamalara hız veren sosyal demokrasi şimdi Doğu Anadolu'da gerçekleştirilecek bir operasyonla anti - demokratik gidişe hız verme yoluna girmiştir. Buradan

başlanarak özellikle işçi sınıfının siyasal temsilcilerine, sosyalistlere kadar uzanmak istenmektedir.

Yapılmak istenen açıktır: Zamlardan, hayat pahalılığından ve anti - demokratik gidişten bizar olan tüm çalışan halkı baskı ile susturmak! Böylece kemer sıkma politikasını gerçekleştirmek!

Ancak işçi sınıfımız emekçi halkımız, demokrasiden yana tüm güçler böylesi bir gelişmeye boyun eğmeyecekler, her türlü Anayasal yolu kullanıp demokratik hak ve özgürlüklerini savunmayı bileceklerdir.»

CHP'nin Yeni Paketi

Geçtiğimiz hafta yayınlanan bir günlük gazetede «tedbirler paketi» olarak adlandırılan yeni bir paketin Meclis gündemine geldiği haberi verilmiştir.

Sosyal demokrasinin birinci «ekonomik önlemler paketi» içinden çıkan emekçi halkımızın kemerlerini sıkması çıkmıştı. Tekelci sermayenin taleplerinden başka bir şey olmayan «ekonomik önlemler paketinin» ardından şimdi de, demokratik hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya yönelik İçişleri Bakanlığının «tedbirler paketi» meclisten çıkarılmaya uğraşmaktadır.

CHP'nin anarşiyi nasıl yorumladığı artık herkesçe malumdur. Sosyal demokrasi bir yılı geçen icraatı içinde «sağa da karşıyız, sola da» demagogisi arkasına gizlenerek, sorunun özünü oluşturan faşist tirmanızı ve saldırıları görmezlikten gelerek, polisiye önlemlerle anarşiyi «önlemeye» çalışmıştır. Sonuç olarak da, bu sakat yaklaşımıyla, gerici ve faşistlerin ekmeğine yağ sürerek, demokrasi güçleriyle arasına duvar çekmiştir.

CHP, sorunun özüne baştan hatalı girmesiyle çaresizliğinin bir yansıması olarak demokratik hak ve özgürlükleri kısma direnci giderek arttırmıştır. Bunun en yeni belirtisi ve örneği Meclis gündemine girmiş bulunan «tedbirler paketi» dir.

«Tedbirler Paketi»nin hikâyesi şöyle gelişmiştir: «Paket» önce CHP grubunda üç aya yakın tartışılmış, öngörülen «önlemler»in Anayasa ve CHP programıyla bağdaşmadığı öne sürülmüş, bunun üzerine «paket», bu iddiaların incelenmesi için tekrar özel komisyona gitmiştir. Ancak kısa bir aradan sonra, «paket» parti grubuna götürülmeden, AP'li İsmail Hakkı Köylüoğlu'nun başkanlığını yaptığı Meclis Adalet Komisyonundan geçirilmiştir. Bu arada «paket» e yeni anti-demokratik ilâveler yapılmıştır. Böylece «paket» Mecliste görüşülmeye

hazır hale getirilmiştir.

«Tedbirler paketi» nin neleri içerdiği henüz bilinmese de, elde edilen bilgilere göre, dernekler ve toplantı gösteri yürüyüşlerine çok ağır kısıtlamalar getirmekte, kolluk kuvvetlerine mahkeme kararı olmaksızın kişi ve binaları arama hakkı tanımaktadır.

CHP hükümeti bu «önlemler» iyle anarşiyi değil, tersine demokrasiyi ortadan kaldıracaktır. Bunun kime yarayacağı açıktır. Gerici ve faşistlere arayıp da bulamayacakları fırsatlar tanınmaktadır.

Oysa, CHP hükümeti muhalefette olduğu zaman kitlelere demokratik hak ve özgürlüklerin korunacağı ve genişleteceği sözünü vermişti. Şimdi, CHP bu sözleri hiç söylememişesine hareket ederek, kendisini hükümet yapanlara karşı tavır almaktadır.

Faşist terör ve tirmanışın önlenmesinin tek yolu demokratik hak ve özgürlüklerin korunması ve daha da genişletilmesidir. Bunun dışına çıkıldığı zaman, ne yapırsa yapısın faşist tirmanışa çare bulunamaz.

Faşizm ve gericiliğin geri püskürtülmesi ancak, demokrasi güçlerinin her zaman ileri sürdüğü gibi, düşünceye zincir vuran ceza yasalarının kaldırılması, tüm çalışanlara örgütlenme ve siyasi partilere üye olma hakkı tanınması, iş yasasındaki gerici yasaların kaldırılması gibi önlemlerin bir an önce alınması ve faşist terör odaklarına inilmesi ile mümkündür.

FİSE Sekreteri Esenboğa'dan Geri Çevrildi

RUDOLF TAGTMEYER
GAZİOĞLU İLE BİRLİKTE

DEMOKRATİK KURULUŞLARIN ULUSLARARASI İLİŞKİLERİNİ ENGELLEME ÇABALARI

Demokratik kuruluşların uluslararası ilişkilerini engelleme çabaları son günlerde iyice yoğunlaştı. Kıbrıs eğitim emekçilerinin mesleki demokratik örgütü Kıbrıs Türk Öğretmenler Sendikasının (KTÖS) 31 Mart 1979'da yapılan 11. Olağan Genel Kuruluna TÖB - DER Genel Sekreteri'nin katılmasının anti - demokratik bir genelgeye ve yasal olmayan gerekçelere dayandırılarak engellenmesinin ardından, KTÖS Genel Kuruluna katılan, 16 milyon dolayında eğitim emekçisinin uluslararası örgütü FİSE'nin Sekreteri Rudolf Tagtmeyer ile KTÖS Genel Sekreteri Esat Varoğlu'nun Türkiye'ye TÖB - DER'i ziyareti için gelişleri engellendi. Kıbrıs'tan Ankara'ya uçakla gelen FİSE ve KTÖS temsilcileri Esenboğa Havalanından aynı uçakla ve hiç bir gerekçe gösterilmeksizin geri gönderil-

diler. FİSE bu olay nedeniyle Türk Hükümetini ILO, UNESCO ve Birleşmiş Milletler nezdinde protesto etti. Daha sonra yapılan girişimler sonucu her iki örgütün yetkililerinin Kıbrıs'tan İstanbul'a gelmeleri sağlanabildi.

TÖB - DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu ve KTÖS Sekreteri Hasan Salih, yaptıkları ortak basın toplantısında, olayı Türkiye eğitim emekçileri ile Kıbrıs ve dünya eğitim emekçilerinin dayanışmasını engellemeyi amaçlayan, uluslararası diplomasi kurallarını hiçe sayan bir uygulama olarak nitelendirdiler.

Yazışları Müdürleri Sorumluluktan Kurtulacak mı?

Parlamentodaki bütün partilerin üzerinde anlaşmaları ve Yazı İşleri Müdürlerinin hapis cezası yerine para cezasına mahkûm edilmelerini öngören yasa metni komisyonlarda benimsenerek Meclis gündemine geldi. Yasa önerisine göre, imzasız yazılardan ve karikatürlerden Yazı İşleri Müdürlerinin sorumluluğu devam edecek, ama hapis cezası yerine, 20 bin liradan 100 bin liraya kadar ağır para cezası verilecektir.

Yasa tasarısının bu kapsamıyla anti - demokratik olduğu, sorumluluğun sadece biçimini değiştirdiği, basın özgürlüğü üzerindeki baskının özünü korumaya devam ettiği, düşünce özgürlüğüne her hangi bir katkı getirmediği açıktır. Hapis cezası yerine para cezasının ikame edilmesini, sorumluluğun kaldırılması olarak görmek ve göstermek, sorunu çarpıtmak amacını güden demagojik bir çabadır. Sosyal demokrasi bu çaba içindedir.

Basın özgürlüğü üzerindeki baskılar süreceğine, 141 ve 142. madde aynı hızla işlemeye devam edeceğine göre, 20 - 100 bin lira arasında belirlenen para cezaları, zaten çok zor maddi koşullar altında yayın hayatını sürdüren ilericiler ve sosyalist yayın organları üzerinde daha ağır maddi baskı demek olacaktır. Örneğin: Kitle Gazetesi'nin ve İlike Dergisi'nin Yazı İşleri Müdürleri hakkında, hemen her sayıdan ötürü açılmış bir kaç dava, toplam 50'yi aşkın soruşturma ve yargılama olduğunu hatırlatırsak, cezai sorumluluğun yerini alan maddi sorumluluğun boyutları anlaşılabilir.

Basın özgürlüğüne ilişkin demokratik taleplerimiz, düşünce özgürlüğüne ilişkin taleplerimizden ayrı değildir. Çünkü bu baskılar her şeyden önce, biçim sorunu değil, bir görüş ve siyasal tutum sorunudur. Sosyal demokrasi, kotarmaya çalıştığı bu yasa önerisiyle, kendi demokrasi anlayışının sığığını ve kısıtlılığını da ele vermektedir. Düşünceyi ve bu düşüncelerin yazı ile ifadesini hapis yerine parayla cezalandırma eğilimi, sosyal demokrasiye yeni bir puan kazandırmayacaktır. Zaten gerici ve faşist partilerin de bu yasa önerisini onaylamaları, yapılmak istenen «yeniliğin» niteliği hakkında yeterli ipucu veriyor.

Bu tasarıyla, Yazı İşleri Müdürlerinin kollarına kelepçe vurmak yerine, gazete ve dergi bürolarının kapılarına kilit vurmak yolu seçilmiş oluyor. Bu belki, basın tekellerini sevin-direbilir ama demokrasi güçleri bu tutumu asla onaylamıyor.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Yönetim Kurulu Üyelerinin Yargılanmalarına Devam Ediliyor

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesine gönderilen Ekim devriminin 60. yılı kutlama mesajı dolayısıyla, TSİP Genel Yönetim Kurulu üyeleri hakkında 142. maddeyi ihlalden dolayı açılan davaya 4 Nisan günü devam edilmiş ve Mahkeme, Anayasa Mahkemesinin 142. madde hakkındaki kararının beklenilmesine karar vermiştir.

İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesinde devam edilen davada, daha önceki duruşmalarda bulunmayan Genel Yönetim Kurulu üyeleri Hüsamettin Küçükali ve Mehmet Yıldızın sorguları yapılmıştır. Küçükali ve Yıldız, sorgularında, Ekim Devriminin 60. yılını kutlamak amacıyla gönderilen TSİP mesajında, bir suç unsuru olmadığını, iddiayı kabul etmediklerini söylemişlerdir.

Parti Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, Genel Sekreter Yalçın Yusufoglu ve diğer Genel Yönetim Kurulu üyelerinin de hazır bulunduğu duruşmada, Avukat Halit Çelenk, TCK'nun 142. maddesinin Anayasaya aykırı olduğunu, maddenin Anayasa Mahkemesine gönderilmesi gerektiğini belirterek, bu konudaki itirazlarını

nın yazılı olarak daha önce mahkemeye sunulduğunu, bu nedenle öncelikle bu konuda karar verilmesini istemiştir.

Düşüncesi sorulan C. Savcısı, konunun Anayasa Mahkemesinde karara bağlandığının öğrenildiğini, bu nedenle avukatların talebinin reddedilmesi gerektiğini, ayrıca görev yönünden mütalâasını bildirmek üzere dosyanın C. Savcılığına verilmesini istemiştir.

Yeniden söz alan Avukat Halit Çelenk, Anayasa Mahkemesinin kararının henüz resmen açıklanmadığını, her ne kadar konunun Anayasa Mahkemesince usul yönünden reddedildiği basında açıklanmış ise de, henüz kararın resmen açıklanmadığını, bu nedenle görüş belirtmelerinin mümkün olmadığını, mahkemenin de gerekçe açıklanmadan bir karar vermesinin isabetsiz olacağını bildirmiştir.

İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi bu görüş üzerine, Anayasa Mahkemesinin gerekçeli kararının beklenilmesine ve Anayasaya aykırılık ve görev yönünden bir karar vermek üzere duruşmayı 18 Temmuz 1979'a bırakmıştır.

Bizim taleplerimiz, topyekün düşünce özgürlüğüne bağlı olarak bir basın özgürlüğünün sağlanmasıdır ve bu kapsamda, genel bir basın affının çıkarılmasıdır.

Düşünce üzerindeki baskıların bütün biçimlerine son verilmelidir!

TÜRK-İŞ'e Bağlı BASIN-İŞ Sendikası Faşistlerden Temizlendi

Türk - İş'e bağlı sendikaların bazılarının yönetici kademelerinde faşistlerin ve faşist işbirlikçilerinin bulunduğu bilinir. Bu sendikalardan biri de Basın - İş sendikasıydı. Bu sendikanın eski Genel Başkanı İsmail Özkan MHP yandaşı olarak bilinmektedir.

Basın - İş'in geçtiğimiz hafta Ankara'da yapılan kongresinde faşist yönetim, işçilerin bilinçli ve kararlı çabalarıyla devrildi ve ilericiler sendika yönetimine seçildiler. Sendikanın

Genel Başkanlığına, Ankara şubesi eski Başkanı Hüseyin Düzgün getirildi.

Faşist Milliyetçi Hareket yanlılarının, özellikle MC iktidarları döneminde ve zorlama yollardan, kimi sendikalarda etkinlik kurdukları, buna olanak bulamadıkları yerlerde de, yeni sendikalar kurup işçileri baskı yoluyla bu sendikalara üye yaptıklarını bilmekteyiz. Zorbalık temeline dayanan bu tür sendikaların çeşitli oyunlarla bir kısım işyerlerinde üç - beş kişiyle yetki alabildikleri de görüldü.

Ancak işçi sınıfının uzun vadede faşist sendikalara teslim olması beklenemezdi. Basın - İş kongresi de bunun en yeni örneğini teşkil ediyor. Basın işçilerinin uzun ve özverili çabalarıyla sendikaların faşist yönetimi düşürüldü.

Bu, gerici ve faşist sendikaların işçi sınıfı saflarındaki yapay varlıklarının, kararlı ve örgütlü bir çalışmayla yok edilebileceğini gösterir. Türk - İş kongresinin de yaklaştığı önümüzdeki günlerde bu konfederasyon içinde yuvalanmış faşistlere karşı mücadelede güçleri toparlamak ve faşistleri geriletme yolunda ileri adımlar atmak için her imkân kullanılmalıdır. İşçi düşmanları sendikalardan er geç temizleneceklerdir.

RED CEPHESİ

Selçuk Çalhan

Orta Doğu'da ABD tarafından hazırlanan, Mısır ve İsrail tarafından imzalanan anlaşmadan sonra, 18 Arap ülkesi ve FKÖ bir araya gelerek, bu anlaşma aleyhinde tavır almışlar, Mısır'a karşı yürütecekleri müeyyideleri saptamışlardır.

Arap ülkelerinin emperyalizmin kendi aleyhlerinde hazırlanan komploya karşı bir cephede birleşmeleri önemli bir başarıdır. Çünkü, ABD Orta Doğu'da güçlenmek ve kayıplarını telâfi etmek için kendi güdümünde hareket edecek bir blok oluşturmayı amaçlıyordu. ABD bu amacını istediği tarzda gerçekleştirememesine rağmen, Mısır'ı yanına çekerek kısa bir dönem için başarı sağlamıştır. İmzalanan anlaşmanın iki ana ekseni bulunmaktaydı. Bunlardan birincisi, emperyalizm için hayatî önem taşıyan Basra Körfezi ve Süveyş kanalının sağlama alınmasıydı. ABD, İran'dan sonra, Basra Körfezi ve Umman Denizindeki gücünü kaybetmiş ve bu bölgede kendisi için kuşku verici durumlar ortaya çıkmıştı. Bu nedenle ABD için, Basra Körfezi, Kızıldeniz ve Süveyş stratejik mevkilerinde denetimini güçlendirmesi gerekiyordu.

İkincisi, giderek güçlenen FKÖ öncülüğünde Filistinlilerin kendi topraklarına yerleşmeleri ve bağımsız devletlerini kurmaları tehlikesiydi. Mısır - İsrail anlaşmasının özü olan Batı Şeria Gazza şeridi bölgelerinde yaşayan Filistinlilerin bağımsızlığına ambargo konması, emperyalizmin niyetini açıkça ortaya çıkarmaktadır. Anlaşmada İsrail'in işgali altında bulunan bu bölgelere «özerklik» verilmesi öngörülmektedir.

Görüldüğü gibi Sedat bir avuç dolar için diğer Arap ülkelerine ve özellikle Filistinlilere ihanet etmiştir. Sedat, ihanetinin karşısında umduğundan daha büyük tepki görmüştür. Öyle ki, gerici Suudi Arabistan ve Ürdün bile Mısır'a karşı çıkmış, «ekonomik önlemler» almışlardır. Carter'ın danışmanı Brzezinski, tüm uğraşlarına rağmen Arabistan'ı Mısır - İsrail anlaşması lehine ikna edememiştir.

Arap aleminde tecrit edilen Mısır, anlaşmaya imzasını atmasıyla tamamen yalnızlığa terk edilmiştir. Bağdat'ta toplanan 18 Arap ülkesi ve FKÖ, Mısır'la her türlü ilişkiyi kesme kararı almışlardır. Mısır, ABD ve diğer batılı emperyalist dostlarıyla başbaşa kalmıştır.

Arap dünyasında ihanet edenler her zaman bu ihanetlerini pahalı ödemişlerdir. Kral Faruk, Kutli, Kral Abdullah, Khoury adlı devlet adamları ihanetlerinin bedeli olarak ya öldürülmüşler, ya da bir darbeyle ülkelerinden kaçmak zorunda kalmışlardır. Sedat da bu ihanetinin bedelini er ya da geç ödeyecektir. Red Cephesi, Sedat'ı ölüme mahkûm etmiştir. Ancak Sedat'ın ihanetinin hesabını ilk olarak Mısır halkı soracaktır.

Sedat elde ettiği «barış» karşılığı dolarlarla Mısır'ın kötü durumda olan ekonomisini güçlendirmeye çalışarak ihanetini unutturmaya çalışacaktır. Bunda ne kadar başarılı olacaktır? Birkaç yüz milyon dolar ve savurgan Mısır burjuvazisiyle mi? Bunun yakın bir örneği İran'da yaşanmıştı. İran'da Musaddığın devrilmesinden sonra Şah, Amerikan dolarlarıyla «ak devrim» adı altında İran'ı kalkındırma» göz boyacılığına girişmişti. Oysa «ak devrim» hanedanla halk kitlelerinin arasındaki uçurumu genişletmişti ve Şah'ın sonunu hazırlamıştı. Sedat da ülkesini «kalkındırma» masallarıyla ortaya çıkaracaktır. Ama, emperyalizme bağımlı olarak «kalkınmanın» sonunun ne olacağı şimdiden bellidir.

Kuşkusuz, tarih bir tekerrür değildir, ancak dünyamızda yinelenen gerçek, emperyalizmin yanında yer almanın getirdiği kaçınılmaz sonuçtur. Sedat'a karşı tüm Arap ülkeleri bir olmuşlardır. Bu Mısır'ın kendi içine de yansıtacaktır.

Çin Komedyası

Çin yönetimi, aldığı yeni bir kararlar, verilen «özgürlükleri» kısıtlamıştır. Bilindiği gibi Çin'de yönetimin iplerini Teng'in almasıyla «liberalleşme» başlatılmıştı. İsteyen, düşündüklerini duvar gazetelerine yazabiliyordu. Ancak, duvar gazetelerinde bir takım garip «düşünceler» gözükmeye başlamıştı. Örneğin, bir duvar gazetesinde şunlar okunuyordu: «Carter'ın bahsettiği insan hakları Çin'de de uygulansın!»

Çin'in ABD ile geliştirdiği dostluk sürecinde Çin'de görünenin dışında bir «yenilik» başlamıştı. Çinliler, ABD ile kurulan anlaşma doğrultusunda yaşantılarını yeni bir biçime sokuyorlardı. Yıllar yılı kışla komünizmi içinde yaşatılan Çinliler, şimdi «mo-

da ve koka kola düşkünü» insanlar haline getiriliyordu. Bu dönüşüm doğal olarak «düşünceye» de yansıyor-du.

Bu olaylar pek o kadar şaşırtıcı değildi, çünkü Çin de zaman zaman böyle garip işler olurdu. Mao döneminde, «Yüz çiçek açsın, yüz fikir çarpışsın» deniliyor ve herkes herşeyi eleştirmeye, «çelişkiler yumuşatılmaya» çalışılıyordu. «Kültür devrimi» adı altında olmadık rezaletler sergileniyordu. Sanat eserleri tahrip ediliyor, hattâ parti örgütleri yakılıp yıkılıyordu. Bu gibi gariplikler o zaman «devrimcilik» adına yapılıyordu. Bugün ise, benzer gariplikler, Çin'in emperyalizm ve gericiğin yanında yer almasının bir sonucu olarak yapıyor.

BUTTO Öldürüldü

Pakistan'ın gerici - faşist Ziyaülhak rejimi eski Başkan Zülfikar Ali Butto'yu idam etti. Seçimle başa geçen ve emperyalizmin yakından ilgilendiği bir bölgede, demokrasiden yana çabalarıyla gerici güçlerin hismini üzerine çeken Butto iki yıla yakın süredir hapiste çile çektikten sonra, darbeyle başa geçen bir rejim tarafından gerici hesaplara, çıkarları bozulan dar mütegalibe çevrelerinin kin ve intikam duygularına kurban edildi. Faşist Ziyaülhak rejimi dünyanın dört bir yanından gelen uyarıları da hiçe sayarak bildiğini okudu.

Bu davranışlarıyla tıynetlerini bir kere daha gözler önüne seren faşist darbeciler, kitlelerin özgürlük ve demokrasi mücadelesi karşısında bugün sırtlarını dayadıkları emperyalist ağa babaları tarafından da bir gün yapıyalmız bırakıldıklarını görmekte gecikmiyeceklerdir.

TSİP: Butto'nun İdamı Siyasi Cinayettir

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz Pakistan'ın eski başkanı Butto'nun öldürülmesi üzerine aşağıdaki demeci verdi:

«Pakistan'ın eski Başbakanı Zülfikar Ali Butto'nun idam edilmesi insanlık açısından utanç verici bir olaydır. Pakistan'ın meşrû yönetimini askeri bir darbeyle devirerek iktidara gelen gerici yönetim, demokrat eğilimli eski Başbakanı ortadan kaldırmakla demokrasi yanlılarını sindireceğini ve kendi iktidarını sağlamlaştıracığını ummaktadır. Pakistan'daki askeri diktanın Butto'yu idam etmesi, gerçekte bir hukuk olayı değil, siyasal cinayettir.

Ama Butto'nun idam edilmesi, Pakistan'daki demokratik güçlerin diktaya karşı olan mücadelesini gerilet-

meyecektir. Tarih, insanlık ve Pakistan halkı önünde suçlu olan askeri jetlere karşı demokratik mücadele güçlenerek sürecektir ve bugün Butto'yu katledenlerin halkın kendilerini cezalandırmasından kurtulamayacaklardır.»

Fransa

Yerel Seçimlerinde Solun Başarısı

Fransa'da geçen ay iki kademeli olarak yapılan yerel seçimlerde sol partiler —Komünistler ile Mitterand'ın Sosyalist Partisi— önemli bir ilerleme kaydettiler. Fransız Komünist Partisi geçen seçime kıyasla bu defa 32 yer daha kazandı. Sosyalist Partinin kazancı ise 158. Buna karşılık bugün hükümeti destekleyen sağ partilerin hepsi —De Gaulle'cüler dahil— seçimden kayıplı çıktılar. Buna rağmen belediye meclislerinde yine çoğunluğu elde tutmayı başardılar. Bunun nedeni, seçim yasasındaki anti-demokratik hükümler ve seçim bölgelerinin tespitinde sağ partileri kayıracı kıstasların hâlâ sürmesi. Bu nedenle FKP, aldığı oy sayısına göre hakettiğinden daha az temsilci çıkarabildi.

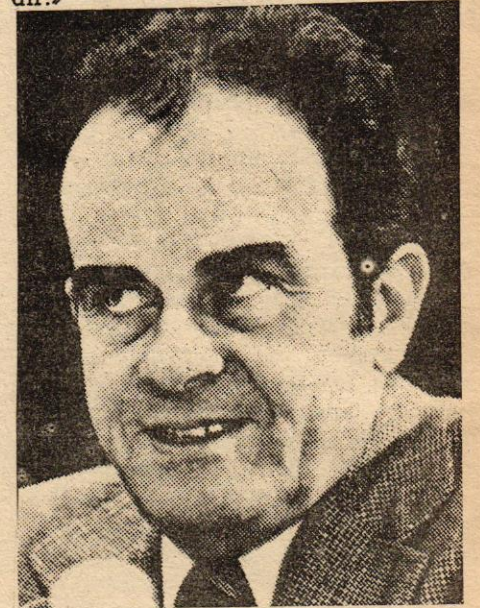
Öte yandan Sosyalist Partinin daha çok temsilci çıkarmasının nedeni de birinci turda olduğu gibi ikinci turda da Sosyalist Parti seçmenlerinin, partinin izlediği sağa kayma ve FKP'yi zayıflatma politikası uyarınca, Komünist adaylara oy vermemeleriydi. Oysa, buna karşılık, Komünist seçmenler seçilme şansı olan yerlerde sosyalist adayları her iki turda da desteklediler.

Seçimlerin ikinci turundan sonra Fransız Komünist Partisi Siyasal Bürosu yayınladığı bildiriye özetle şunları belirtti:

«Yerel seçimler, kentlerin ve kırsal bölgelerin kol ve kafa emekçilerine, Giscard iktidarının düşmanlık, işsizlik, demokratik özgürlüklere ve ulusal çıkarlara saldırı siyaseti karşısındaki derin hoşnutsuzluklarını ifade olanağını verdi.

İktidar ve çoğunluğu bu yoklamadan zayıflamış olarak çıktılar.

Emekçiler ve işlerini korumak, yaşama ve çalışma koşullarını düzeltmek, ulusal özgürlük ve bağımsızlığı savunmak için harekete geçen herkes, mücadelelerini geliştirmek amacıyla, patronları ve büyük sermaye iktidarını geriletme amacıyla ve demokratik değişimleri kabul ettirmek için bu sonuçlardan destek alacaklardır.»

FKP GENEL SEKRETERİ
G. MARCHAIS

İtalya'da Hükümet Bunalımı Sürüyor

İtalya'da Hristiyan Demokrat, Sosyal Demokrat ve Cumhuriyetçi Parti' üyelerinden oluşan 5. Andreotti hükümetinin 30 Mart'ta düşmesiyle hükümet bunalımı tam resmîyet kespetti. 10 Haziran'da erken seçim yapılacaktır.

Hristiyan Demokrat Başbakanının Başkanlığındaki hükümet yakın zamana kadar, İtalyan Komünist Partisinin, hükümete katılmamakla birlikte onu desteklemesi sayesinde iş başında durmaktaydı. İKP bundan bir süre önce bu desteği çekerek, kendisinin de içinde yer alacağı yeni bir hükümetin kurulmasını istemişti. O zamandan beri alttan alta süren bunalım 30 Mart'ta erken seçimi gerektirecek boyutlarda açığa çıktı.

Böylece İtalya'da sınıf mücadelesinin yeni ulaştığı boyutta işçi sınıfının ağırlığını ve somut ülke sorunları üzerinde önerdiği siyasetleri kaale almayan hükümet formüllerinin işe yaramazlığı bir kez daha anlaşıldı.

Bu bakımdan önümüzdeki seçimde kampanyanın ana hatları eskisinden bir hayli farklı olacak. Seçim kampanyasının ağırlık merkezi, 30 Mart'ta Roma'da açılan İtalyan Komünist Partisi 15. kongresinde üzerinde önemle durulan sorunlara kayacak.

Nitekim İKP Genel Sekreteri Berlinguer kongreye sunduğu raporunda özet olarak şöyle diyordu: «Bugün gerekli olan hükümet, demokratik güçler koalisyonuyla oluşacak bir hükümettir. İKP'nin, eşitlik koşullarında, işçilerin ve halkın büyük gücünü temsil etmesi olgusunu yansıtan bir ağırlıkla, tam varlık olarak katılacağı bir hükümettir. Siyasî mücadelemizin ve seçim kampanyamızın temel hedefi budur.»

Callaghan Hükümeti Düşürüldü

İtalya'dan sonra İngiltere de erken seçime gitmek zorunda kaldı. Callaghan Başkanlığındaki hükümet, Muhafazakâr Partinin bir fazla oyuyla hükümetten düştü. İngiltere tarihinde güvensizlik oyu olarak hükümetten düşme nadir görülen bir olaydır. Güvensizlik oyu olarak düşen ilk hükümet 1924 yılında Ramsey Macdonald Başkanlığındaki İşçi Partisi hükümeti idi. İkincisi ise Callaghan Başkanlığında yine İşçi Partisi'dir.

İngiltere'de hükümetin düşmesindeki en büyük etken, geçtiğimiz aylarda ücretlerin yüzde beş oranında kısıtlanmayı gördüğü karşısında İngiliz işçi sınıfının başlattığı grevler ve gösteriler olmuştur. Callaghan hükümeti giderek yükselen enflasyonu önlemek için bazı tedbirleri gündeme getirmişti. Bu tedbirlerin en önemlisi işçi ücretlerinin dondurulmasıydı. Bunun üzerine binlerce işçi en hayati işkollarında genel grevlere giderek hayatı felce uğratmışlardı. İşçi Partisi, işçi sınıfının direnmesi karşısında dikiş tutturamamış, hattâ çoğunluğu İşçi Partisi politikası doğrultusunda hareket eden sendikaları bile etkileyememişti. Muhafazakâr Parti

ve İngiliz tekelleri ise işçilerin direnişleri karşısında hükümetin beceriksiz kaldığını söyleyerek İşçi Partisini ağır bir dille suçlamışlardı.

Bilindiği gibi İngiltere'de, «Majestelerinin hükümetleri» düzenli bir şekilde görev değişimi yaparlar. Muhafazakâr Partinin ardından İşçi Partisi, İşçi Partisinin ardından Muhafazakâr Parti hükümete gelir. Muhafazakâr Parti habire kârları yükseltirken, İşçi Partisine «zorluklar karşısında» işçi ücretlerinin budanması düşer ve İngiltere'de böylece bir «denge» kurulur. Ancak, İşçi Partisi bu kez bu görevini başarılı bir şekilde tamamlamamıştır. Bunun nedeni ise İşçi Partisinin artık emekçi kitleler gözünde tüm itibarını yitirmesidir.

Bu durumda İngiliz burjuvazisi de normal seçimlere kadar İşçi Partisinin hükümette kalmasının kendisi açısından artık bir yararı kalmadığını görerek geleneksel görev değişimi sürecini hızlandırmıştır.

Muhafazakâr Parti yöneticileri şimdi devlet kontrolünün azaltılacağını, vergilerde indirim yapılacağını ve sermayeyi teşvik edeceklerini açıklıyorlar. Muhafazakârlar bu girişimleriyle Majestelerinin ülkesini bir parça rahatlatarak sosyal muhalefeti yumuşatabileceklerini ümit ediyorlar.

Oysa, özellikle Avrupa metropol ülkelerinde ortaya çıkan bu tür ekonomik ve siyasî bunalımlar, emperyalist sistemin dünya ölçüsünde gerilemesi ve yakasını ağır bunalımlardan bir türlü kurtaramamasının sonucudur. İtalya'da hükümet bunalımı kronik bir hal almıştır. Hristiyan Demokratlar komünistlere hükümette yer vermemekte direnmekte, ancak kendileri de hükümet olamamaktadırlar. Fransa ise, yapılan son seçimlerde sağ partilerin gerilediği, sol partilerin ise önemli bir başarı elde ettiği, Giscard-Barre sağ hükümetinin bu durumda gericiliği giderek arttırdığı bir ülke durumundadır. İşte tam bu sırada için için kaynayan soğukkanlı İngiltere'de de hükümet bunalımı başlamıştır. Mayıs ayı içinde yapılacak erken seçimde büyük bir olasılıkla Muhafazakârlar seçimi kazanacaktır. Ancak Muhafazakârların getireceği yeni «önlemler» İngiltere ekonomisini düze çıkaracak mıdır? Bu mümkün gözükmemektedir. Çünkü, Avrupa metropollerinde görülen siyasî bunalımlar basit bir hükümet sorunu olmaktan öte, tekeller devlet kapitalizminin yarattığı olgulardan kaynaklanmaktadır. Tekelciler Avrupa'ya yıkım getirirken üretici güçler artık çürümüş olan ve yalnızlaşan tekelleri kapitalizmi zorlamaktadır. Deneyli ve hesapçı Avrupa kapitalizmi bile artık ipin ucunu kaçırmıştır. Bunun anlamı, yakın gelecekte Avrupa'yı yeni olayların beklediğidir. Bu olaylar hiç şüphe yok ki toplumsal ilerlemeyi değil, güçler lehine geliştirecektir.

ZAPU GENEL SEKRETERİNİN BASINA DEMECİ

Zapu Genel Sekreteri J. Msika Türkiye'yi ziyareti sırasında basına yaptığı yazılı açıklamada ülkesinde ırkçı beyaz azınlık rejimine karşı verilen mücadelenin bugünkü aşamasını anlatmış ve Türkiye halkını da, Güney Afrika'da ırkçılığa ve kolonyalizme son verilmesine katkıda bulunmak için Zimbabve, Namibia ve Güney Afrika Cumhuriyetinin ezilen halklarına maddi ve manevi destek

vermeye çağırmıştır.

Sözlerine «Türkiye hükümetine ve halkına Başkanımız Joshua Nkomo'nun, partimizin ve savaşan Zimbabve halkının selâmlarını iletirim» diyerek başlayan ZAPU Genel Sekreterinin demeci özetle şöyledir:

«Ülkemizde sömürgeci hakimiyeti 1890 yıllarına kadar gitmektedir. O zamandan beri halkımız sömürgecilğe karşı yığıtçe savaşıyor. Eski sömürge halkların kaydettikleri büyük ilerleme ve Afrika ve Asya halklarının ulusal bağımsızlıklarını kazanmalarının sonucu olarak bizim halkımız da zafere yaklaşmıştır. Çeşitli dayanışma yolları ve ilerici ve demokrat güçlerin ezilen halklara yardımları sayesinde ulusal kurtuluş hareketleri birçok zaferler elde etmişlerdir.

Zimbabve halkının bu yoldaki mücadelesine ket vurmak için sırtını emperyalist güçlere dayayan ırkçı Ian Smith rejimi 3 Mart 1978'de bir takım kukla «önder»lerle bir anlaşma imzaladı. Bundan güdülen amaç, Afrika'da kolonyalizmi sürdürmek ve emperyalist çıkarları korumaktır. Bu yüzden özellikle ABD ve İngiliz basını şimdi bu sahte anlaşmayı hararetle savunmakta, Yurtsever Cepheye

10 - 20 Nisan'da yapılacak göstermelik seçimlere katılmadığı için saldırmaktadır.

Bu seçimler sahte seçimler olacaktır. Çünkü seçimden başarılı sonuç çıkabilmesi için önce savaş nedenlerinin ortadan kaldırılması gerekir. Seçimden önce, sömürge sorununun gerçek bağımsızlık yolunda bir çözüme ulaştırılması gerekir.

İngiliz ve ABD hükümetleri Yurtsever Cepheyi tecrit edip ırkçı rejimi ve işbirlikçi kuklaları desteklemek, Zimbabve halkının gerçek bağımsızlığını kazanmasını engellemek için türlü manevralar çeviriyorlar.

Herşeye rağmen, sonucu belirleyecek olan faktör Zimbabve halkının Yurtsever Cephe önderliğinde sürdürmekte olduğu gerçek bağımsızlık mücadelesidir.

Türkiye halkının da, Afrika'nın güneyinde ırkçılığa ve sömürgecilğe son verilmesinde, Zimbabve, Namibia ve Güney Afrika Cumhuriyetinin ezilen halklarını maddi ve manevi desteğiyle güçlendirerek oynayacağı bir rol olduğunu önemle belirtmek isteriz.»

İRAN-Yeni Bir Başlangıç

AYETULLAHLAR

İran'da devrim sonrası en önemli olaylardan biri geçtiğimiz gün yapılan referandumla yaşandı. İranlılar, «İslâm Cumhuriyeti» ne evet demek için sandık başına gittiler. İki gün süren referandumun sonucu «İslâm Cumhuriyeti» ne evet oldu. Zaten bunun tersi olası da değildi. Ayetullahlar böylece ortaya attıkları «İslâm Cumhuriyeti» fikrini gerçekleştirmiş oldular.

«İslâm Cumhuriyeti» şimdi, kurucu meclisini oluşturacak ve anayasasını hazırlayacaktır. Anayasanın neleri içereceği henüz tam olarak belirlenmemiştir. Buradaki önemli sorun, anayasanın Şah'a karşı mücadelede Ayetullahların yanında olan güçlerin taleplerini içerip içermeyeceğidir. İran işçi sınıfının partisi TUDEH bunu somut olarak dile getirmekte, e-

mekçi kitlelerin ve işçi sınıfı güçlerinin talepleri göz ardı edilmedikçe, Humeyni'nin destekleneceğini belirtmektedir.

Gerçekten de, «İslâm Cumhuriyeti» anti - emperyalist mücadelenin temel direği olan güçleri yanına almazsa içi boşalacak ve Suudi Arabistan gibi «şeriata» dayanan, gericiliğe hizmet eden bir duruma dönüşecektir. Böyle bir yapının olmaması aynı zamanda devrimci güçlerle, Ayetullahlar arasında belli çelişkileri keskinleştirecek, sonuçta İran yeni bir mücadelenin içine girecektir. Nitekim, bazı ilerici kesimden referandumu boykot ederek oy kullanmamışlardır. Belki bu aceleci ve sektör bir tutumdur, ancak İran'ın muhtemel geleceği hakkında bize bazı görüntüler vermektedir.

CUMHURİYETİN GERÇEK İÇERİĞİNİ KİTLELER BELİRELECEK

FAŞİZME GEÇİT V

Yazımızın önceki bölümlerinde gördüğümüz gibi 2. Dünya Savaşı öncesinde işçi sınıfının faşizme karşı mücadele birliği, «birleşik işçi cephesi» şiarında somutlanıyordu. İşçi sınıfının kitlesel birliğini amaçlayan bu şiarın bugün ülkemizdeki karşılığı bir bakıma «sosyalist hareketin birliği» şeklinde somutlanabilir. İşte sosyalist hareketin birliği meselesinin böylesi hayati bir önemi vardır ülkemizde. Gerçi bugün CHP'nin bunca basiretsizliğinden sonra dahi sosyal demokrasinin etkinliğinde olan geniş bir işçi kitlesi vardır. Ama bu etkinlik, daha çok söz konusu işçilerin alternatifsiz kalmalarından kaynaklanmaktadır ve son derece yüzeyseldir. Çünkü başta belirttiğimiz gibi Türkiye sosyal demokrasisi işçi sınıfı kökenli değildir ve işçi sınıfı içindeki örgütlenme ve mücadele geleneği hemen hiç mertebesindedir. Bu nedenle işçiler, kendi sınıf mücadelelerinden kaynaklanan sosyalist hareketin ciddi bir alternatif haline gelmeye başladığını farkettilerçe fazla bir zorluk çekmeden sosyal demokrasinin etkinliğinden sıyrılabilecek ve daha geniş kitleler halinde sosyalist harekete kanallı olup onun esas kitle gücünü oluşturabileceklerdir.

SOSYAL DEMOKRASİ İLE İŞBİRLİĞİNİN MADDİ TOPLUMSAL TEMELİ

Yanlış anlamalara sebebiyet vermemek için bir noktaya bir kez daha dikkati çekmek istiyoruz. Dünyanın her yerinde olduğu gibi ülkemizde de sosyalistlerin, sosyal demokratlarla işbirliği diye önde gelen bir meseleleri vardır. Ancak Türkiye'de sosyal demokratlarla yapılacak bir işbirliğinin temelindeki maddi toplumsal neden işçi sınıfının birliği değildir. Sosyal demokrasinin etkinliğinde geniş bir işçi kitlesi de olsa bu olgu geçerlidir. Nitekim işçi sınıfının içinde, —geçmişte çok daha yaygın olmak üzere— DP - AP etkinliği var diye işçi sınıfı sosyalistlerinin bu gibi gerici burjuva partileriyle iş ve eylem birliği diye bir meseleleri olmamıştır. Bu nedenle ülkemizin bugünkü şartlarında sosyalistlerle sosyal demokratların işbirliğini işçi sınıfının kitlesel birliği şeklinde somutlamak isteyen eğilimler, ülke gerçeklerine ayaklarını basmaktan uzak şabloncu —özellikle batı kapitalist ülkelerinden alınmış şabloncu— tutumun sonucudur. «Söz konusu sosyalistlerle sosyal demokratların işbirliği değil mi? Ha şu nedenle olmuş, ha bu» denerek bu konu geçiştirilemez. Çünkü ülkemizde meseleye bu açıdan yaklaşmak sosyal demokrasiye —işçi sınıfı açısından— hiç de hak etmediği bir paye vermeye yol açar. Bu ise sosyal demokrasiye karşı izlenen politikada işçi sınıfının bağımsız çizgisini zedeleyici yanlıdır. Beraberinde getirir.

SOSYALİSTLERLE SOSYAL DEMOKRATLARIN POLİTİK İŞBİRLİĞİ

«Batı» da sosyalistlerle sosyal demokratların, her ikisinin işçi ve marksist kökenli olmaları, ülkemiz şartlarıyla kıyaslandığında çok farklı bir olgudur. Bu nedenle oralarda işçi sınıfının birliği ilkesinden hareket edilerek bunların politik birliği öngörülebilmştir. Dimitrov'un Rapor'unda bu nokta şöyle ele alınmaktadır.

İŞÇİ SINIFININ SİYASİ BİRLİĞİ

«Yoldaşlar, Komünist ve Sosyal Demokrat işçilerin faşizme ve sermayenin saldırısına karşı birlikte mücadelesinin birleşik cephesinin gelişmesi, siyasi birlik sorununu, işçi sınıfının tek bir siyasi kitle partisi sorununu da ön plâna çıkarır. Sosyal Demokrat işçiler, geçirdikleri deneylerle, sınıf düşmanına karşı mücadelenin siyasi önderliğinin birliğini gerektirdiğini, zira önderlikte ikiliğin işçi sınıfının birlikte mücadelesinin daha da geliştirilip pekiştirilmesini engellediğini gittikçe daha iyi görmekte idiler.

Proletaryanın sınıf mücadelesinin çıkarı ve proletarya devriminin başarısı, her ülkede proletaryanın tek bir partisi olmasını zorunlu kılmaktadır. Tabii bunu başarmak o kadar kolay ya da basit değildir. İnatla çalışmayı ve mücadeleye etmeyi gerektiren bir iştir bu, ve oldukça uzun bir süreç alması kaçınılmazdır. Komünist Partileri, işçilerin, Sosyal Demokrat Partiler ya da tek tek örgütlerin Komünist Partileriyle birleşmesi için gittikçe artan taleplerine dayanarak, bu birlik yolunda inisiyatif kesinlikle ve güvenle ele almalıdırlar. Uluslararası işçi hareketinin, saflarındaki bölünmeyi giderme dönemine girmekte olduğu bir zamanda işçi sınıfının güçlerini tek bir devrimci proletarya partisinde kaynaştırma davası bizim davamızdır, Komintern'in davasıdır.» (Georgi Dimitrov, Seçilmiş Eserler, Sofya 1972, İng. Cilt 2, sf. 79 - 80)

Yukarıdaki satırlar «Batı»daki sosyalistlerle sosyal demokratlar arasındaki ilişkilerin nasıl ele alındığını çok açık ortaya koymaktadır. Öyle ki, o ülkelerde sosyalistlerle sosyal demokratların tek bir siyasal örgüt içinde, tek proletarya partisinde birleşmeleri öngörülebilmektedir. Üstelik bu öngörü pratiğe doğrulayan olgular da vardır. Hatırlayabildiğimiz kadarıyla faşizme karşı ortak mücadele yürüten, Almanya'nın doğusundaki komünistlerle sosyal demokratların birleşmesinden Almanya Sosyalist Birlik Partisi meydana gelmiştir. Yine İsviçre'de antifaşist saflarda birlikte mücadele eden İsviçre Komünist Partisi ile sol sosyal demokratların birleşmesi sonucu İsviçre Emek Partisi olmuştur. Bu birleşmeler Rapor'da yapılan değerlendirmelerin doğruluğunun ve geçerliliğinin kanıtlarıdır.

Oysa ülkemizde durum tamamiyle farklıdır. Sosyal demokrasiyle —şöyle veya böyle— işbirliğinden yana olan bunu savunan sosyalist çizgilerin bir teki bile onunla politik birliği yani siyasi örgütleri birleştirmeyi öngörmemektedir. Öngöremez de! Çünkü böylesi bir öngörü savunacak hiçbir maddi gerekçe —yani işçi sınıfının birliği temeli— yoktur. İşte bu açıdan da Türkiye'de sosyalistler için sosyal demokrasiyle işbirliği «birleşik cephe» ye değil başka bir birlik kategorisine girer.

Buna karşılık ülkemizde işçi sınıfını faşizme karşı eylem birliğine ulaşmasında sosyalist hareketin birliğinin büyük önemi vardır. Sosyalist hareketin, işçi sınıfının kitlesi tarafından özlenen ve beklenen birliğine kavuşması, elbette bir anda tüm işçilerin mücadeleye seferber olmaları sonucunu vermez. Çünkü bu gün çeşitli burjuva partilerinin etkinliği altında olan geniş bir işçi kitlesi bulunmaktadır. Bu kitlenin anti-faşist mücadeleye kazanılması bir süreç meselesidir. Ama şurası bir gerçektir ki, sosyalist ha-

reketin birliği, işçi sınıfının eylem birliğinde büyük bir sıçrama oluşturacaktır.

SOSYALİST BİRLİK SAĞLANANA KADAR İŞBİRLİĞİ DEVAM EDER

Ancak bu konuda gözden kaçırılmaması gereken bir nokta vardır. Hayat sürmektedir ve sosyalist hareketin birliğe kavuşmasını beklemektedir. Üstelik günümüzde faşist zorbalık saldırganlığını arttırarak tırmanmaktadır. Bu durumda antifaşist mücadeleyi gün yitirmeksizin daha güçlü ve örgütlü bir kitleselliğe erişirmek hayati önem kazanmaktadır. Sosyalist hareketin bölünmüşlüğü bir anda ortadan kaldırıp tüm sosyalistleri tek bir çatı altında toplayacak sihirli bir değnek yoktur. Bazı olumlu gelişmelere rağmen sosyalist hareket içinde yer alanların bütünü kapsayacak bir birlik henüz görünürde değildir. Bu durumda işlerin yoluna girmesi; —yani işçi sınıfının mücadele birliğinin sağlanması— için sosyalist hareketin birliğe kavuşmasını beklemek demek, tırmanan faşizmin önünü boş bırakmak demektir. Bu nedenle sosyalistlerin, siyasi birliğe erişilmesini beklemeksizin antifaşist iş ve eylem birliğine koyulmaları şarttır. Üstelik bizzat hayatın dayattığı bu zorunluluk hem sosyalist birlikten çok daha kolay ve çabuk gerçekleştirilme imkânlarına sahiptir, hem de sosyalist hareketin birliğe ulaştırılması çalışmalarını kolaylaştırarak sosyalist birlik hedefini çabuklaştırır.

Farklı sosyalist çizgilerin antifaşist mücadelede işçi sınıfını örgütlemek için biraraya gelmeleri, siyasi birliğe ulaşmalarından çok daha kolaydır ve imkân dahilindedir. Çünkü her birisi, politikalarından ve resmi görüşlerinden de belli olduğu gibi, faşizme karşı mücadelenin ana hatlarında birleşmektedirler. Ve her birisi antifaşist güç birliğinin hayati önemini devamlı dile getirmektedirler. Bu şartlarda işçilerin beklediği, antifaşist mücadelenin örgütlü birliğe ulaştırılmasında, ilk olarak sosyalistlerin biraraya gelerek iş ve eylem birliğini başlatmalarıdır. Her bir siyasi çizginin kendi örgütsel ve ideolojik bağımsızlığın korunacağı böylesi bir beraberliğin yanında, ayrı ayrı örgütsel ve ideolojik bağımsızlıkları son verilmesi anlamına gelen siyasi birliğe ulaşılmasının nisbi olarak daha uğraştırıcı ve zaman alıcı olacağı kendiliğinden bellidir.

İŞBİRLİĞİ SİYASİ BİRLİĞİ KOLAYLAŞTIRIP YAKINLAŞTIRIR

Kaldı ki sosyalistlerin antifaşist mücadelede işçi sınıfının örgütlü kitlesel birliğini sağlamak için iş ve eylem birliğine gitmeleri, siyasi birliğe engel olmaz, aksine bu yoldaki müşkülâtların aşılmasında kolaylık getirir. Sosyalistler aynı saflarda ortak mücadele yürüterek çok daha iyi birbirlerini tanırlar. Aralarındaki üslup ve anlayış farklarının —eğer varsa— giderilmesi için çok daha elverişli bir ortam oluşur ve yoldaşlık ilişkileri daha bir pekişir. Böylece sosyalist hareketin birliğe kavuşturulmasında, antifaşist güç ve eylem birliği hızlandırıcı bir katalizör rolü oynayabilecektir.

Faşizmin saldırısının yoğunlaştığı durum-

ERMEMEK İÇİN-4

larda faşizme karşı işçi sınıfının eylem birliğiyle, politik birlik arasındaki ilişkiye rapor şöyle ışık tutmaktadır.

«Niçin, siyasî birliğin ön şartı olarak önce eylem birliği gerçekleştirilmelidir?»

Çünkü, sermayenin ve faşizmin saldırısını püskürtmek, işçilerin çoğunluğu kapitalizmin alaşağı edilmesi için ortak bir siyasî platformda birleşmeden önce de, mümkündür ve zorunludur; oysa proletaryanın mücadelesinin ana hatları ve hedefleri üzerinde görüş birliğine ulaşmak (ki bu olmadan partilerin birleşmesi imkânsızdır) oldukça uzun bir zamanı gerektirir. Ve görüş birliğine ulaşmanın en iyi yolu, sınıf düşmanına karşı bugünden birlikte savaşmaktan geçer. Bir birleşik cephe kurmak yerine derhal birleşmeyi önermek, arabayı atın önüne koşmak ve ondan sonra da arabanın yol alacağını hayâl etmektir. Bizim için siyasî birlik sorunu, çoğu Sosyal Demokrat önderler için olduğu gibi bir manevra olmadığı içindir ki, biz siyasî birlik mücadelesinin en önemli aşamalarından biri olarak eylem birliğinin gerçekleşmesinde ısrarlıyız.» (a.g.e. sf. 81)

Görüldüğü gibi Üçüncü Enternasyonal'in Genel Sekreterleri, eylem birliğine büyük önem vermekte, siyasî birlik için eylem birliğini ilk şart olarak belirlemektedir.

Bu noktada ülkemizdeki durumla, Rapor'da söz konusu edilen ve komünistlerle sosyal demokratların birliğini öngören siyasî birlik arasında önemli farklar olması, genel prosedürü değiştirmez. Elbetteki «Batı» ülkelerindeki siyasî birlik meselesiyle ülkemizdeki sosyalist birlik meselesi aynı kaba konamaz. Bu nedenle de aynı şekilde çözüme gidilmesi söz konusu olamaz. «Batı»nın sosyal demokrat partileri devrime sırt çevirerek işçi sınıfı enternasyonalizminden ayrılmış, burjuvazi ile sınıf işbirliğine gitmişlerdir. Bu nedenle bu partilerle siyasî birliğe varılması sosyal demokratların çoktan vazgeçmiş oldukları bazı temel ilkelere uyulmasıyla mümkündür. Rapor bu ilkeleri şöyle sıralamaktadır.

«Ne var ki, Komünist ve Sosyal Demokrat Partilerin birleşik cephesinin kurulması için faşizme, sermayenin saldırısına ve savaşa karşı mücadele etme üzerinde anlaşmaya varmak yeterli olduğu halde, siyasî birliğin başarılması ancak bazı ilkesel şartlar temeli üzerinde mümkündür.

Bu birleşme ancak şu şartlarda mümkün olabilir :

Bir, burjuvaziden tam bağımsızlık ve Sosyal Demokrasinin burjuvaziyle kurduğu blokun dağılması ;

İki, ilk önce eylem birliği;» (a.g.e. sf. 80)

Görüldüğü gibi Rapor'da, siyasî birlik için sosyal demokrasinin burjuvaziden tam bağımsızlığının hemen arkasından eylem birliği şartı gelmektedir. Hem tekelcilerle beraberlik halinde kalıp hem de sosyalistlerle eylem birliği yapılamayacağına göre, demektir ki, siyasî birlik için ön şart partiler arasında ilişkiyi sağlayacak somut eylem birliğidir. Nitekim önceki alıntıda bu nokta açıkça belirlenmiştir. Rapor'da siyasî birlik için öngörülen diğer üç şart ise sırasıyla, burjuvazinin egemenliğine son verilip işçi sınıfı iktidarının vazgeçilmezliğinin kabulünü, emper-

yalist bir savaşta burjuvazinin desteklenmesinin reddini ve partinin işleyiş ilkesinin demokratik merkeziyetçilik olduğunu belirlemektedir.

Bu ilkeler kuşkusuz ki, yeni tipten bir işçi sınıfı partisinin her türlü siyasî birlik için gözeceği temel ilkelere. Ancak hemen anlaşılacağı gibi ülkemizdeki sosyalist hareketin birliği meselesinde söz konusu ilkelerin büyük bölümü için fazla endişelenecek bir durum yoktur. Daha başka bir deyişle sosyalist birliğin sağlanmasında 2 nci şart dışındakilerin bir pürüz çıkarması söz konusu değildir. Ve 2nci şart da eylem birliğini öngörmektedir. Demek ki siyasî birlik meselesinde eylem birliği böylesine önemli bir rol oynamaktadır.

Hep belirttiğimiz gibi siyasî birliğin temelini ideolojik birlik oluşturur. Yukarıda sıralanan şartlar ise sosyal demokratların marksizmden sapmasından sonra ortaya çıkan ideolojik ayrılıklardan kaynaklanmaktadır. Bu şartların sosyalist hareket içinde yer alanlar açısından, birlik için bir pürüz teşkil etmiyor olması farklı sosyalist çizgilerin ideolojik plânda birbirlerine yakın olduklarını kanıtlar. Zaten Türkiye'de sosyalist birlik diye acil bir meselemizin olması da bu nedendir. O halde farklı sosyalist çizgiler arasında ideolojik birliğe varılmasının zor olması gerekir. Ki bu ideolojik birliğin somutu da parti programıdır.

SOSYALİSTLERİN ANTİFAŞİST İŞBİRLİĞİ BİR İLK ADIM OLMALIDIR

İşte «Batı»daki birleşik proleter cephe şiarının ülkemizde bir ölçüde «sosyalist birlik» şiarı karşılayabiliyorsa bunun nedeni sosyalist hareket içinde yer alanların arasındaki bu siyasî yakınlık ve benzerliktir. Ama sosyalist birlik hedefini yakınlaştırmak için de, Dimitroff'un da vurguladığı gibi sosyalistlerin eylem birliğini acilen gerçekleştirmeye ihtiyaç vardır. Kuşkusuz ki antifaşist nitelikteki bu eylem birliğini, tüm demokrasi güçlerini kapsayacak şekilde geniş tutmaya çalışmak, faşizmden çıkarı olmayan en geniş yığınların antifaşist saflarda örgütlü beraberliğini ve dayanışmasını sağlamak günümüzdeki mücadelenin bir gereğidir. Ve yine açıktır ki, bu konuda en kolay ve en çabuk anlaşılabilir bir araya gelecekler sosyalistlerdir. Onların oluşturacağı antifaşist birlik, işçi sınıfı temeli üzerinde geniş antifaşist cephenin yükselmesini sağlayacaktır.

Bir yandan sosyalist hareketin birliğe ulaşması için çaba sarfetmek, somut girişimlerde bulunmak, bu doğrultudaki somut girişimleri ve olumlu tavırları geliştirmek, öte yandan antifaşist mücadelede an yitirmeksizin güçleri birleştirerek örgütlü iş ve eylem birliğini gerçekleştirmek... İşte günümüzde sosyalistleri bekleyen, biri yekdiğerini tamamlayarak her ikisinin de yetkinleşmesini sağlayan başlıca iki görev bunlardır.

SEKTERLİK BİRLİĞİN CAN DÜŞMANIDIR

Bu nedenle bu görevlerin hayata geçirilmesinde sosyalistlere, ilkelerden taviz vermeksizin

olanca yapıcılık ve ustalık, büyük esneklik, sabır ve anlayış düşer. İkiriklikli tutumlar, itici ve sekter eğilimler, subjektif saplantılar son derece zararlıdır ve işçi sınıfının, demokrasi güçlerinin mücadelesini zaafa uğratar. Özellikle sekterlik, birliğin esas olduğu durumlarda sosyalistlerin sakınacakları başlıca olumsuzluklardan birisidir. Dimitroff bu noktada özellikle sosyalistler arasındaki sekter tutumlar için şunları söylemektedir :

«Bugünkü durumda birleşik cepheyi gerçekleştirme mücadelemizi herşeyden çok yokuşa süren, karar taslağında kullandığımız deyişle, kendini beğenmiş sekterliktir : doktriner darlığından, kitlelerin gerçek yaşamından kopmuş olmasından haz duyan, işçi sınıfı hareketinin en karmaşık sorunlarını kalıplaşmış şemalara dayanarak çözmekte izlediği basite indirgenmiş yöntemlerden haz duyan sekterlik; herşeyi bildiğini iddia eden ve kitlelerden, işçi hareketinin derslerinden öğrenmeyi zait addeden sekterlik; kısacası, tabir caizse, dağları salt atlama taşları olarak gören sekterlik. Kendini beğenmiş sekterlik, Komünist Partisinin işçi sınıfına önderlik etmesinin, kendiliğinden gerçekleştireceğini anlamakta direnir ve bunu anlayamaz da. İşçi sınıfının mücadelelerinde Komünist Partisinin baş çekme rolü ancak kazanılarak elde edilebilir. Bunun için, Komünistlerin baş çekme rolü konusunda bağırıp çağırarak değil, gün be gün sürdürülen kitle çalışmasıyla ve doğru siyasetle emekçi kitlelerin güvenini hak etmek ve kazanmak lazımdır. Bu da ancak biz Komünistler, siyasî çalışmalarımızda, kitlelerin halihazır sınıf bilinci düzeyini, onların devrimcileşme ölçüsünü ciddiyetle hesaba katarsak, mevcut durumu isteklerimiz doğrultusunda değil, somut olguları esas alarak ayık kafayla değerlendirirsek mümkün olabilir. Sabırla, adım adım, geniş kitlelerin Komünist çizgiye gelmelerine yardımcı olmalıyız.» (a.g.e. sf. 76 - 77)

Bunlar 1920'lerde bir hayli yaygın olup 30'larda da etkinliğini sürdüren Komintern partilerindeki sekter tutumlar için söylenmiştir. Ancak görüleceği gibi bu sözler günümüz Türkiye'sinde güncelliğini korumaktadır. Özellikle iş ve eylem birliği konusunda bilinen ve ispatlanmış doğruları tekrarlayıp da sıra bu konuda iş görmeye geldi miydi en basit somut işbirliklerine yanaşmayanlar, Dimitroff'un tanımını yaptığı sekterlerin Türkiye versiyonunu oluşturmaktadırlar. Üstelik faşist zorbalığın tırmandırıldığı, antidemokratik gidişe sosyal demokrasi eylemleri hız verildiği bir ortamda demokratik iş ve eylem birliğini sözde savunurken pratikte karşı çıkmak bu konudaki somut girişimlere yanaşmamak, somut önerileri reddetmek faşizmin ve gericiliğin meydanı boş bulmaları sonucunu verir. Eylem birliğini önemsemeyen bu gibi tutumlarla ne sosyalist birlik meselesinin çözümü kolaylaşır, ne de bu şekilde demokrasiden yana en geniş kitleler, faşist zorbalığa karşı örgütlü ve beraberce mücadeleye seferber edilebilirler.

Gerek sosyalist hareketin birliğini kolaylaştıracak, gerekse antifaşist cephenin temelini oluşturacak eylem birliği için neler yapılmalı, nasıl bir tutum izlenmelidir?

(Devam Edecek)

□ YENİ SEÇİM YASASI MECLİS GÜNDEMİNDE

● İŞÇİ SINIFI SOSYALİZMİNİN
SENATO SEÇİMİNE
KATILMASI
ENGELLENEMEYECEK

● TASARI BURJUVA PARTİLERİ
LEHİNE YENİ
ANTİ - DEMOKRATİK
HÜKÜMLER GETİRİYOR

Seçim yasasında değişiklik yapan yasa tasarısı geçen hafta Danışma Kurulu tarafından Meclis gündemine alındı. Bu konuda yapılan açıklamada, parlâmentoda grubu bulunan partilerden oluşan Danışma Kurulu'nun öneride değişiklik yapılmasından ve seçimlere katılmak için getirilen 23 ilde tüm ilçeleriyle örgütlenme koşulunun yeniden 15 ile indirilmesinden seçim propagandalarında afiş kullanmayı yasaklayan öneriden vazgeçilmesinden yana olduğu belirtilmektedir.

Şu anda parlâmentoda temsil edilmeyen partilerin seçimlere katılmasını zorlaştırmak amacıyla 15 ilde tüm ilçelerle örgütlenme koşulunu 23 ile çıkarma niyetlerinin, TSİP'i seçimlere katılmaktan alıkoyamayacağını daha önceden belirtmiştik. Burjuva partilerinin 23 ilde vazgeçerek 15 ile geri dönmeleri, gerçekte onların iyi niyetlerinden ileri gelmemektedir. Onlar, bilimsel sosyalizmin bu yılki kısmi senato seçimleri dahil olmak üzere seçimlere katılmasını önleyemeyeceklerini anladıkları için, yeniden 15 ile rücu ederek, sureti haktan gözükmek istemişlerdir.

Burjuva politikacılığının çirkin yüzünü bu konuda da sergilemek için konu hakkında bir açıklamayı yararlı buluyoruz.

Mevcut yasalar ve bürokratik formaliteler gereği, kurulu olan Parti ilçe örgütlerinin önce kaymakamlıktan valiliğe, oradan da İçişleri Bakanlığına intikal ettirilmesi gerekmektedir. Bu prosedür ise kırtasiyecilikle birlikte, evrakın, ilçe emniyet amirliği —ya da jandarma komutanlığı, kaymakamlık, vilâyet emniyet müdürlüğü siyasi şubesi, partiler masası, valilik makamı ve ilh... gibi birçok bürokratik kademeden geçmesini gerektirmektedir. Bu kademelerde herhangi bir bürokratin keyfi davranışı, çeşitli anti - demokratik tutumları, belgelerin İçişleri Bakanlığına intikalini önlemekte ya da geciktirmektedir.

Örneğin, bazı TSİP yerel örgütleri bürokrasinin bu binbir labirentini aşamadığı içindir ki, 1977 seçimleri öncesinde ve yasal süresi içinde 15 ilden fazlasında tüm ilçeleriyle örgütlü olduğu ve kuruluş belgeleri, tarihleriyle birlikte elinde bulunduğu halde, Yüksek Seçim Kurulu'nun İçişleri Bakanlığı kayıtlarını esas alarak Parti'nin seçimlere katılmasını önlemişti. Nitekim daha sonra mahalli mülki amirliklerden gerekli belgeler Bakanlığa intikal ettirildiğinde, Bakanlık kayıtlarındaki kuruluş tarihleri incelendiğinde bu gerçek resmen de ortaya çıkmıştır.

Söz konusu bürokratik ve anti - demokratik engeller nedeniyle, örneğin 19 ilçesi bulunan bir ilde tek bir ilçenin bile bildirimini mahalli mülki amirler tarafından Bakanlığa bildirilmemesi, o ilde partinin örgütlenmesinin, seçim yasası açısından yok sayılması için yetmektedir.

Seçim yasasını görüşen partilerarası komisyon, çalışmalarına başladığında, anlaşılıyor ki, İçişleri Bakanlığındaki kayıtlara aldandarak tüm ilçeleriyle örgütlü olma zorunluluğunu önce 20'ye çıkarmıştır. Fakat TSİP yerel örgütlerinin Bakanlığa intikal konusundaki çabalarının yoğunlaşması üzerine, bu rakamı yeniden yükselterek 23 yapmıştır. Ama diğer ilçe örgütlerinin bazılarının da bildirilmesiyle birlikte, TSİP'in bu engeli de zaten aşmış olduğu, ilçe örgütü kuruluş tarihlerinden ortaya çıkmıştır. Çünkü Nisan başı itibarıyla, TSİP'in örgütlü olduğu 47 ilin 32'sinde tüm ilçelerde örgütü bulunmaktadır. İçişleri Bakanlığının kayıtlarında bugüne değin henüz intikal etmemiş olanlar hariç, örgütlü ilçelerin sayısı 318'dir ve yerel parti örgütleri, diğer kurulu ilçe örgütlerinin de Bakanlığına bildirilmesini sağlamaktadırlar. Bu intikaller de yapıldığında, Partinin toplam ilçe örgütü sayısı 330'a yaklaşacaktır.

Böylece TSİP, şu anda Bakanlıkta kayıtlarla bile yeni getirilen 23 barajını da fazlasıyla geçmiştir.

İşte parlâmentodaki partiler, işçi sınıfı sosyalizminin seçimlere katılmasını önlemek için önce 20'ye, sonra 23'e yükselttikleri koşulu daha da yükseltmenin beyhude olduğunu artık gördükleri içindir ki, Meclis gündemini görüşen kendi ortak danışma kurulları vasıtasıyla 23 il koşulunu yeniden 15 ile indirerek işin içyüzünü bilmeyen kamuoyu gözünde suret-i haktan gözükmek yoluna gittiler.

Böylece, TSİP'in örgütlenmedeki başarısı, zaten anti - demokratik olan seçime katılma koşulunun daha da anti - demokratikleşmesini önlemiştir. TSİP demokrasi güçleri içinde yer alan her siyasal partinin —sosyal etkinliğine bakılmaksızın— seçimlere katılmasını doğal bir hak olarak görmektedir. Burjuvazinin bu konuda getirmek istediği yeni engelleri TSİP'in şimdiden aşmış olması, sadece önüne dikilmek istenen yeni barikatları etkisizleştirmekle kalmamış, örgütlenme düzeyi TSİP'in altında olan bazı sol partilerin de lehine olmuştur.

TSİP'in yeni seçim yasasında üzerinde durduğu ve daha büyük önem taşıdığına inandığı asıl konular, seçmen yaşınının 18'e hâlâ indirilmemesi, yurt dışındaki milyonu

aşkın yurttaşımıza gene oy hakkı tanınmaması olmuştur. Ayrıca ilçe seçim kurullarının ve sandık kurullarının teşkilinde burjuva partileri lehine anti - demokratik hükümler getirilmektedir. Ayrıca ilçe seçim kurullarının teşkilinde, TÖB - DER'li öğretmenleri hedef aldığı belli o-

lan ve ustaca kamufle edilmeye çalışılan bir anti - demokratik değişiklik daha söz konusudur.

TSİP'in yeni tasarısı konusundaki görüşleri; GYK üyesi Akay Sayılır'ın Cumhuriyet gazetesine verdiği mülâkâtın, yanda yayınladığımız tam metninde özetlenmektedir.

TSİP MERKEZ SEÇİM BÜROSU SEKRETERİ AKAY SAYILIR :

«Önerilen Yeni Hükümler Seçim Yasasını Geriye Doğru Değiştirmektedir»

Parlâmentodaki burjuva partilerin temsilcilerinden oluşan bir komisyonca hazırlanan yeni seçim yasası tasarısı hakkında TSİP Merkez Seçim Bürosu Sekreteri Avukat Akay Sayılır'ın geçen hafta Cumhuriyet Gazetesine verdiği demecin tam metnini yayınlıyoruz.

Seçim yasalarında değişiklik getiren yasa önerisi, hem içinde yer alan bazı hükümlerle, hem de yer alması gerektiği halde yer verilmeyen önemli noktalarla, genel olarak anti - demokratik bir nitelik taşımaktadır.

Partimiz, sorunu, her şeyden önce toplumsal ve siyasal yaşamın demokratikleşmesi olarak ele almaktadır. Bu nedenle, seçim yasalarındaki değişikliklerin böyle bir demokratikleşme doğrultusunda olması gerekirdi!

Örneğin, seçmen yaşınının 18'den başlaması, vazgeçilmez bir demokratik gereksinme olduğu halde, ve yeni öneriye imza koyan partilerin tümü genç kitlelerin bu taleplerini kabul eder gözüktükleri halde, seçmen yaşı gene 21 olarak tutulmuştur. Böylece, milyonlarca gencin, en doğal siyasal hakları üzerindeki ambargo sürdürülmektedir. Ve garipliğe bakınız ki, 18 yaşına gelen bir yurttaş siyasal partilere üye olabilmekte, ama seçimlerde oy kullanamamaktadır. Salt bu paradoks bile, seçim yasasının ilgili hükümünün olumsuzluğunun kanıtıdır.

Benzer bir şekilde, yurt dışında bulunan ve büyük çoğunluğu işçi olan bir milyonu aşkın yurttaşımıza oy hakkı tanınmaması, adı geçen partiler tarafından kendi vaatlerinin inkârıdır. Mevcut sosyo - ekonomik düzenin kurbanı olarak yurt dışında çalışmaya mecbur bırakılan emekçi yurttaşlarımızın sorunları, ülkemizde milyonlarca insanı ilgilendiren bir toplumsal yaradır. Ve yabancı ülkelerdeki Türkiye'li işçilerin sorunları, aynı zamanda Türkiye'nin sorunlarıdır. Bu yurttaşlarımıza Türkiye'de politikanın tayininde söz hakkı tanınmaması, siyasal demokrasi açısından utanç vericidir.

Şimdiki seçim yasasındaki anti - demokratik hükümlerden bir diğeri de, siyasal partilerin seçimlere katılmaları için 15 ilde tüm ilçeleriyle örgütlenmiş olmaları zorunluluğudur. TSİP, bu maddenin dahi Anayasaya ve demokratik hukuk ilkelerine aykırı-

lığını defalarca belirtmiştir. Yeni öneriyle, söz konusu şartlar, yerel seçimleri de kapsayacak biçimde daha da ağırlaştırılmaktadır. Bu hükmün asıl hedefi sola karşıdır. Parlâmentodaki partilerin böyle bir yeni kısıtlamadan, farklı çıkarları vardır. İktidar partisi CHP, kendi politikasının iflâs etmesi ve «umut» olmadığının kitlelerce anlaşılması üzerine, geniş seçmen oylarının sosyalizme akmasından korkmaktadır. MC partileri ise, asıl misyonları sosyalizm düşmanlığı olduğu için CHP ile bu noktada birleşmişlerdir. Ne var ki, bu kutsal ittifak boşunadır. Çünkü, öneride getirilen yeni kayıtlar partimizin genel, kısmi ya da yerel herhangi bir seçime katılmasını önlemeye yetmemektedir. Yani CHP ile MC partilerinin sola karşı işbirlikleri, sosyalist siyasal hareketimizin seçimlere katılmasını engelleyemeyecektir. Ama biz, ilke olarak, başından beri bu ve benzeri kısıtlayıcı hükümlere karşı olduk. Zira, demokrasiyi savunmak, ilkesel bir sorundur ve Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, demokrasi içinde yer alan tüm partilerin demokratik haklarına sahip çıkmayı prensip bellemiştir.

Önerideki bir başka olumsuz değişiklik, 19 ve 22. maddelerdeki ilçe seçim ve sandık kurullarının teşkiline değgindir. Adı geçen kurulların üyelerinin, bir önceki seçimde en fazla oy alan 4 ve 5 parti temsilcilerinden oluşması, seçimlerde partilerin eşitliği ilkesine ve dolayısıyla Anayasaya aykırıdır. Gene, seçim kurullarının oluşturulması için getirilen değişikliklerle, pek çok öğretmenin ilçe seçim kurullarında görevlendirilmesi dolaylı yoldan önlenmek istenmektedir.

Seçimlerde duvar ilânı ve afişle propaganda yapılmasını yasaklayan değişiklik de demokrasi ile bağdaşmaz. Bu hüküm de özünde sol partilere karşı getirilmiş bir kısıtlamadır.

Özetle, önerilen yeni hükümler toplumumuzun asıl ihtiyacı olan siyasal ve hukuksal demokratikleşmeye katkı getirmek şöyle dursun, tersine yasayı geriye doğru değiştirmektedir.

Vurgulamak istediğimiz son nokta, bu önerinin halen parlâmentoda temsil edilen partiler tarafından hazırlanmış olmasıdır. Bu nokta, yukarıdaki sorumuzun cevabını da içermektedir. Soldan korkan, işçiden, öğrenciden, öğretmenden çekinen bir anlayışın ülkemize ve demokrasiye getireceği hiç bir şey yoktur.

KTÖS Sekreteri Hasan Salih Gazetemizin Sorunlarını Cevapladı

«KIBRIS'TA İLERİCİ GÜÇLERİN MÜCADELESİ SÜRÜYOR»

Emperyalizmin Kıbrıs'ı NATO emellerine araç kılma yolunda gayretleri sürerken, dünyanın barış ve bağımsızlık güçleri de emperyalist amaçları boşa çıkarma yolunda çalışmalarını sürdürüyorlar. Son olarak, 25-27 Mayıs 1979 günleri Barselona'da bir «Uluslararası Kıbrıs'la Dayanışma Konferansı» toplanması için çağrı çıkarıldı. Uluslararası Kıbrıs'la Dayanışma Komitesinin çağrısı şöyle:

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER KARARLARININ UYGULANMASI İÇİN

Uluslararası Kıbrıs'la Dayanışma Konferansına ÇAĞRI

Adalet ve Barış adına, Uluslararası Hukuk ve İnsan Hakları adına, BM'in Kıbrıs'la ilgili kararlarının uygulanması için, 25 - 27 Mayıs 1979 tarihleri arasında Barselona'da Uluslararası Kıbrıs'la Dayanışma Konferansı toplanacaktır.

Kıbrıs halkına karşı yapılan Yunan Cuntasının hükümet darbesi ile Türk birliklerinin adayı istila etmesi üzerinden dört yılı aşkın bir süre geçmiş olmasına rağmen, bugüne kadar Kıbrıs'la ilgili BM kararlarının hiçbirini uygulanmamıştır.

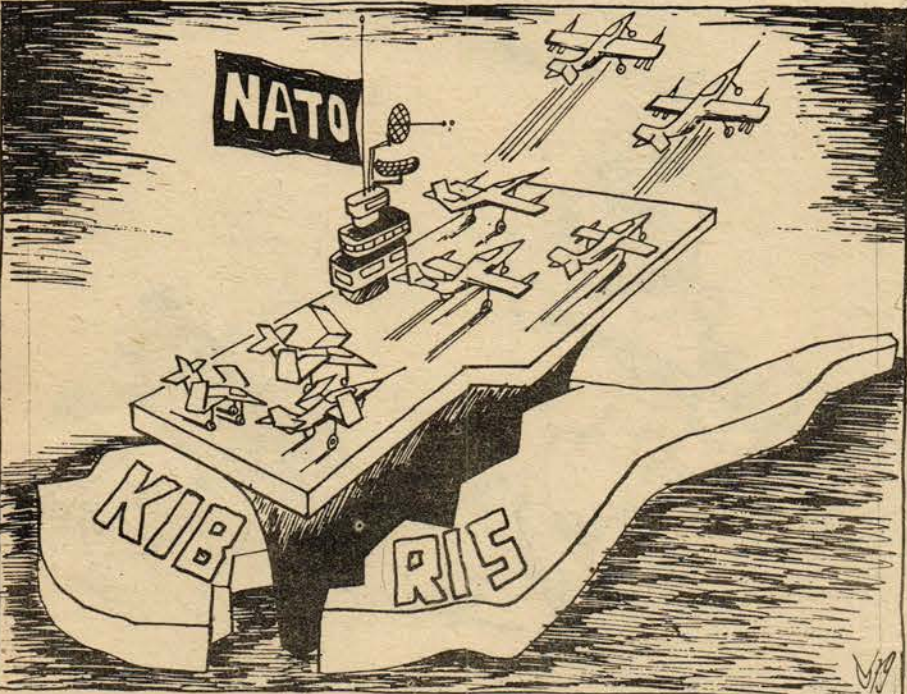
Kıbrıs'taki durum ciddiyeti korumakta olup Doğu Akdeniz gibi hassas bir bölgede barışı tehdit etmektedir. Ada topraklarının yüzde kırka yakın bir bölümünün işgal altında bulundurulması, göçmen olarak yaşamaya zorlanan 200 bin insan ve bunlardan hiçbirine evlerine geri dönüş izninin verilmemiş olması, 2 bin kayıp kişinin bilinmeyen akıbetleri ve işgal altında tutulan bölgenin kolonileştirilmesi, Kıbrıs trajedisinin sürekliliğini sağlayan unsurlar olarak kalmaktadır.

Kıbrıs sorununun adil ve kaba bir çözüme ulaşmasında bir temel oluş-

turan BM kararlarının en erken bir zamanda uygulamaya konması ve dünya kamuoyunu bu yönde güçlü bir şekilde etkilemek amacıyla bu konferansın toplanması çağrısını yapıyoruz. BM kararlarının uygulanması, sadece Kıbrıs halkı —Kıbrıslı Türk ve Rumlar— için hayati öneme hâiz olmayıp, ayrıca BM'in kendi prestiji ve Helsinki ruhunun güçlendirilmesi açısından da önemlidir. Kıbrıs sorununun BM kararları temelinde çözümü, Avrupa'da güvenlik ve işbirliği için, Orta Doğu ve Akdeniz bölgesinde barış ve güvenlik için hayati öneme sahiptir. Bütün ulusal, bölgesel ve uluslararası örgütleri, hareket ve grupları, herşeyden önce adalet, barış ve özgürlüğe değer veren herkesi, Barselona'da düzenlenecek olan, «Uluslararası Kıbrıs'la Dayanışma Konferansı» için elele vermeye, bu konferansı Kıbrıs halkının haklı davasına güçlü bir destek ve bu bölgede ve dünyada barış ve insan haklarına saygı uğrunda değerli bir katkıya dönüştürmeye çağırıyoruz.

Kıbrıs yalnız değildir.

ULUSLARARASI KIBRISLA DAYANIŞMA KOMİTESİ

Emperyalist askeri güçlerin gerçekleşmesini diledikleri rüya.

TÖB - DER'i ziyaret için Kıbrıs'tan Türkiye'ye gelen FİSE Sekreteri Rudolp Tagtmeyer ile Kıbrıs Türk Öğretmenler Sendikası Genel Sekreteri Esat Varoğlu'nun Esenboğa'da maruz kaldıkları muameleyi iç haberler sayfamızda bildirmiştik. BİRLİK, KTÖS yetkililerinden Hasan Salih'le Ankara'da bir görüşme yaptı. KTÖS Sekreteri Hasan Salih, arkadaşlarımızın Kıbrıs'ın son durumu ve Kıbrıs sorunu hakkındaki sorularına şu karşılıkları verdi :

BİRLİK : Sayın Salih, örgütünüz ve mücadelesi hakkında bilgi verir misiniz?

— Örgütümüz Kıbrıs Türk Öğretmenler Sendikası (KTÖS) 1968'de Kıbrıs Türk İlkokul Öğretmenleri Sendikası olarak kurulmuş ve başından beri işçi sınıfının bilimine dayalı bir siyaset izlemiştir. Kıbrıs'ta demokrasi mücadelesinde son on yılda faşist baskılara en fazla maruz kalan örgüt olmuştur. 1974 öncesi Yönetim Kurulu üyeleri tüm den askeri makamlarca tutuklanmış, silâhların gölgesinde Genel Kurul yapma durumunda bırakılmış, Yönetim Kurulu Başkanı sendika adına verdiği bir beyanat nedeniyle askeri mahkeme tarafından üç ay hapse mahkûm edilmiştir. Ancak bütün bunlar sendikamızın demokrasi mücadelesini geriye götürmeye yetmemiş, aksine, üyelerin daha da kenetlenmesine neden olmuştur.

BİRLİK : «Kıbrıs Sorunu» nu nasıl değerlendiriyorsunuz?

— Bize göre Kıbrıs sorunu tümüyle emperyalizmin tezgâhı olduğu oyunun sonucu olarak ortaya çıkmıştır. İngiliz sömürge döneminin son yıllarında dünyanın diğer ülkelerinde de örneğini gördüğümüz «parçala - böl - yönet» politikası Kıbrıs'ta da emperyalist güçlerce başarıyla uygulanmıştır. Bu oyuna Kıbrıs'ta yaşayan Türk ve Rum halkları âlet edilmiş, yıllarca birbirlerine karşı, emperyalizme hizmet ettiklerinin bilincine âdeta hiç varmadan, kanlı saldırılara girişmişlerdir.

Bugün dünya ilerici güçlerinin Kıbrıs meselesine gösterdikleri duyarlılık memnunk vericidir. Ancak şunu belirtmek isterim! Kıbrıs meselesi 1974'de başlamamıştır. Bundan önce emperyalizmin ada üzerindeki oyunlarına, adada yer alan olaylara, örneğin Rum şovenizminin soykırım katliamlarına dünya ilerici güçlerinin duyarlılığı aynı düzeyde olmamıştır. Bu bizleri üzmektedir.

Kıbrıs meselesine tek yönlü ve iyice etüd edilmeden yapılan yaklaşımlar sağlıklı sonuçlara varmayı engellemektedir. Kıbrıs'da temel meselenin emperyalizmin ada üzerinde varolan çıkar hesaplarını bozmak olduğunu her iki halk da kesin olarak kabul edip, birbirlerine karşı güven verici yaklaşımlar içine girmelidirler.

BİRLİK : Kıbrıs'ta ilerici güçlerin durumu, mücadelesi konusunda bilgi verir misiniz?

— Kıbrıs'ta ilerici güçler tüm faşist baskı ve engellemelere rağmen kararlı bir şekilde mücadelelerini sürdürmektedir. İlerici, devrimci, yurtsever halk ve çalışanlar partisi, sendika ve derneklerde örgütlü bir şekilde çalışmalarına devam etmektedirler. Öğretmenlerin yığınsal örgütü (KTÖS), kamu görevlilerinin sendikal örgütü Kıbrıs Türk Amme Memurları Sendikası, işçilerin sendikal örgütü Devrimci İşçi Sendikaları Federasyonu (DEV - İŞ) çok iyi diye tanımlayabileceğimiz ilişkiler içerisinde. Bu arada, içerisinde sendikamızın da bulunduğu 9 sendikal örgüt biraraya gelerek Emekçi Sendikaları Dayanışma ve Dayanışma Kurulunu oluşturmuşlardır. Bu kurul, çalışanların ekonomik, sosyal ve siyasal sorunlarının çözülmesinde ortak eylemler ortaya koyabilecek bir düzeye ulaşmıştır. Bunun en büyük kanıtı 27 Mart 1979 tarihinde 3,5 saatlik iş bırakma ve bu esnada onbini aşkın emekçinin katılımıyla işsizlik, pahalılık ve sömürüyü protesto mitingini gerçekleştirmesidir.

BİRLİK : Ekonomik durumdan da söz eder misiniz?

— KDFD'de ekonomik durum kelimenin tam anlamıyla bir karmaşa içerisinde. Çalışanların yaşam koşulları her geçen günle beraber kötüye giderken bir avuç çıkarıcı grup daha da zenginleşip bir saltanat sürmektedir. Bunun böyle olmasında mevcut düzenin ve bunun uygulayıcılarının, Ulusal Birlik Partisi'nin büyük rolü vardır. Anayasada varolan eşitlik ilkesine aykırı olarak tüccarlara büyük ayrıcalıklar tanınmaktadır. Örneğin, bir Kıbrıs lirası maliyet tespitinde tüccar için 140 TL'den işlem görürken, maaşları Kıbrıs parası olan emekçilerin ödeme anında kendilerine Türk parası ödendiğinde bir Kıbrıs lirası 40 TL olarak hesaplanmaktadır.

BİRLİK : Kıbrıs sorununun çözümünü konusunda ne düşünüyorsunuz?

— Kıbrıs sorununun çözümünde «NATO'cu çözümlere hayır» diyoruz ve bağımsız, bağlantısız, emperyalist üslerden arınmış, her iki halkın eşit, özair ve kardeşçe yaşayacağı bir Kıbrıs'ı öneriyor ve savunuyoruz.

Kuruluşunun 30.Yılında DÜNYA BARIŞ KONSEYİ

Ulusal Kurtuluş Hareketi ve DBK

Barış mücadelesiyle bağımsızlık mücadelesinin birbirleriyle yakından bağıntılı olması nedeniyle, Dünya Barış Konseyinin uluslararası alandaki en önemli uğraşlarından birisi de emperyalizme, sömürgeciliğe ve yeni sömürgeciliğe karşı verilmekte olan ulusal bağımsızlık mücadelelerini desteklemektir.

Dünya Barış Konseyi'nin otuz yıllık onurlu geçmişi, aynı zamanda İkinci Dünya Savaşı sonrasında çok sayıda bağımlı ve ezilen ulusun siyasal bağımsızlık mücadelelerinin yoğunlaştığı ve dünya ulusal kurtuluş hareketinin pek çok ülkede zafer üstüne zafer kazandığı döneme rastlar. Bu dönem içinde, 70'e yakın ülke sömürgecilik zincirini parçalayarak, siyasal bağımsızlığını elde etmiş ve bağımsız devlet kurmuştur.

SÖMÜRGEÇİLİĞE VE YENİ SÖMÜRGEÇİLİĞE KARŞI DBK

Bu ülkelerin bir kısmı şimdi emperyalizmin yeni - sömürgeci yöntemleriyle karşı karşıya bulunmaktadır. Son otuz yıl içinde kurulan 70 kadar genç devletin çok azı, yeni - sömürgeci yöntemlere boyun eğmiş ve emperyalizmin ekonomik egemenliği altına girmiştir.

Ama söz konusu ülkelerin pek çoğu, kurmuş oldukları genç ulusal devletlerle emperyalizme ve onun her türlü ambargosuna, komplosuna karşı direnmesini bilmişler emperyalizme yeniden teslim olmayarak bağımsızlıklarını güçlendirme, ekonomilerini geliştirme yolunda sağlam ve güçlü adımlar atmışlardır.

Dünya sosyalist sistemiyle dayanışma halinde gerçekleştirilen bu başarılar, bugün emperyalizme ve yeni sömürgeciliğe karşı kazanılmış olan mevzilerin sağlamlaştırılmasını da birlikte getirmiştir.

Dünya Barış Konseyi, emperyalizme ve onun sömürge ya da bağımlı ülkelerdeki işbirlikçilerine karşı verilen tüm ulusal kurtuluş hareketlerini etkin çabalarla desteklemiştir.

Ulusal Kurtuluş Hareketlerinin dünyaca tanınmış liderleri, Dünya Barış Konseyinde üye ya da yönetici olarak çalışmışlardır. Örneğin Afrika halklarının bağımsızlık ve özgürlük sembolü haline gelmiş olan Kongo ulusal kurtuluş lideri **Patrice Lumumba** bu tanınmış bağımsızlık savaşçılarından ve barış-severlerden birisidir.

Gene 1960'lardaki silâhlı mücadelelerini, 1970'lerin ortasında zafer ulaştıran Angola, Mozambik ve Gine Bissau halklarının büyük önderleri de DBK'de aktif görevlerde ve önemli organlarda bulunmuşlardır.

Angola halkının öncüsü MPLA'nın lideri Agosthino Neto, Mozambik halkının öncü örgütü FRELIMO'nun lideri Samora Machel ve Gine Bissau halkının öncü gücü PAIGC'in bugün aramızda olmayan lideri Amilcar Cabral, Dünya Ba-

riş Konseyi Başkanlık Komitesi üyeleri olarak çalışmışlardır.

GÜNEY AFRİKA HALKLARI İLE DAYANIŞMA VE DBK

Bugün emperyalizme ve sömürücülüğe karşı, ırkçılığa ve ırk ayırımına karşı uzlaşmaz bir mücadele veren Güney Afrika halklarının haklı ve güçlü mücadeleleri güncel olarak Dünya Barış Konseyi ile sağlam dayanışma bağları içindedirler.

Güney Afrika Cumhuriyetinde yaşayan halk güçlerinin öncü örgütü olan Afrika Ulusal Kongresi, Zimbabve halkının öncü savaş cephesi olan Yurtsever Cephe ve Namibia halkının öncü örgütü SWAPO ile uluslararası devrimci ve ilerici kamuoyu arasındaki bağların güçlenmesinde Dünya Barış Konseyinin önemli bir işlevi bulunmaktadır.

Dünya Barış Konseyi, kendi ilkeleri kapsamında olan ulusal kurtuluş hareketlerini desteklemekte, ırkçılığa karşı mücadeleleri desteklemek görevlerini başarıyla yerine getirmektedir.

Halen DBK, emperyalist güçlerle, Güney Afrika'daki ırkçı beyaz rejimler arasındaki işbirliklerine karşı dünya çapında etkin bir kampanya yürütmekte ve Birleşmiş Milletlerin bu rejimlere karşı ekonomik ambargo ve tümüyle tecrit politikası uygulaması için yoğun bir uğraş sürdürmektedir.

Yukarıda adını verdiğimiz her üç ülkenin öncü savaş örgütlerinin liderleri: Güney Afrika Ulusal Kongresi Başkanı Oliver Tombo, Zimbabve Yurtsever Cephesi liderlerinden ve ZAPU lideri Joshua Nkomo, Namibia'nın SWAPO örgütü lideri Sam Nujoma, halen DBK Başkanlık Komitesi üyesidirler.

ABD'NİN EMPERYALİST İKTİDARI AFRİKA'DAKİ İRKÇİ REJİMLERİ KORUYOR

HOPE R. STEVENS ABD ve Kanada Zenci Avukatlar Ulusal Konferansı İkinci Başkanı

ABD emperyalizmin kalbidir ve ırkçı bir ulustur; onun beyaz burjuvazisinin yüksek yaşam standardı Üçüncü Dünya uluslarının yoksulluğu ve geri kalmışlığı üzerinde yüksektir.

Beyaz ırkın üstünlüğü şeklindeki hastalıklı bir anlayışın esiri olan Amerikalılar, Avrupalı NATO ortaklarıyla birlikte, genellikle, Üçüncü Dünya'daki beyaz - olmayan insanları bir belâ olarak görmekte ve dünyanın çeşitli kesimlerini kontrol altında tutmaları gerektiğine inanmaktadır.

Kendi refahını, Afrika yerlilerini kaçırp köleleştirerek inşa etmiş olan bu ulus, hâlâ da ırk ayırımını kendi ırkçılığı yoluyla sürdürmekte ve her türlü sosyalizm belirtisine karşı durmaktadır. Çünkü onlar, pek çok Üçüncü Dünya ülkesinin ekonomik geri kalmışlığı, yoksulluğu ve hattâ açlığı yanında Amerikalıların sağladığı yüksek hayat standardına karşı sosyalizmi bir tehlike saymaktadırlar.

ABD iktidarı hâlâ da Vietnam'da uğradığı kayıpları telâfi etmekle meşguldür; kararlı Vietnam ulusunun halk iktidarının ABD'de yarattığı şokun etkisi hâlâ sürmektedir; Vietnam'da oğullarını kaybeden Amerikan annelerinin ya da dul kalan eşlerin protesto sesleri hâlâ da herkesin kulağındadır ve Vietnam'da ölen Amerikalıların yakınları, bu sevdikleri insanların niçin ve ne uğruna öldükleri konusunda ikna olmamışlardır.

Buna rağmen, egemen çevreler, yeniden ve yeniden benzer maceralara ve provokasyonlara girişmekte, fakat bu politikalarını daha ihtiyatlı ve hilekâr yollardan uygulamaktadırlar. Bu amaçla, İsrail'le, gerici Arap devletleriyle, Güney Afrika'daki ırkçı azınlık rejimleriyle, Orta ve Güney

Amerika'daki ya da Karayiblerdeki bağımlı diktatörlüklerle işbirliğine girmektedirler. Son zamanlarda Çin de bu gerici işbirliğine dahil olmuştur.

Angola, Mozambik, Gine - Bissau'nun kurtuluş hareketleri, Etiyopya devrimi, Namibia ve Zimbabve halklarının kararlı mücadeleleri, emperyalist Amerika'nın hem Birleşmiş Milletlerde hem de tüm dünyada pençelerini yeniden göstermesini de birlikte getirmektedir.

Şurası çok açıktır ki, Afrika'nın güneyinde büyük yatırımları olan ABD ve İngiltere'nin desteği olmadan oradaki baskıcı ve ırkçı rejimler bir yıl bile ayakta duramazlar.

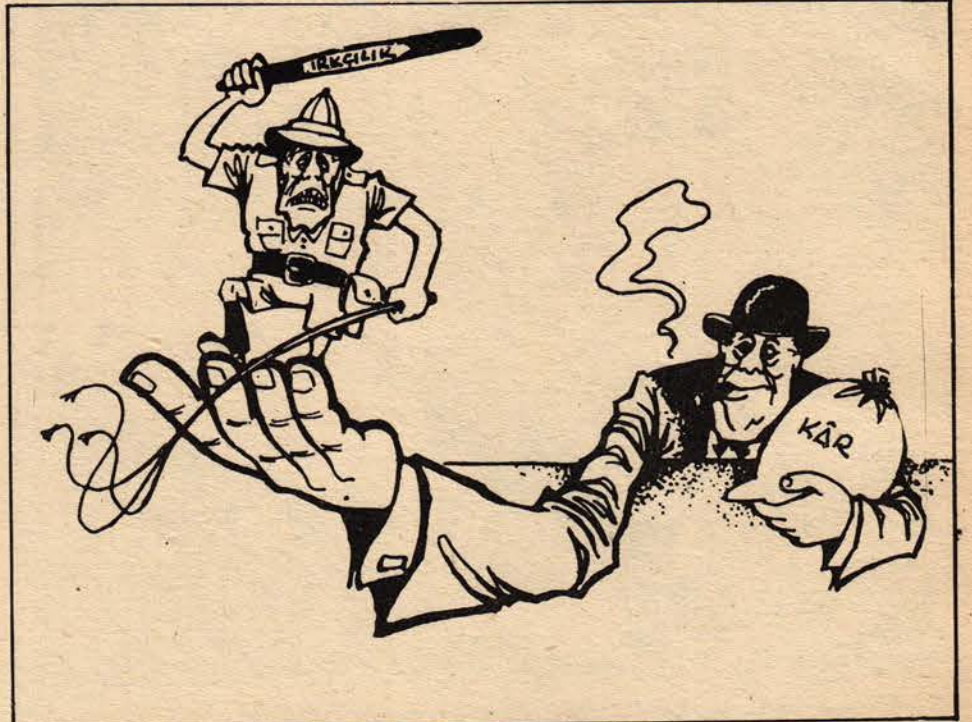
Bu nedenle, biz mahkûm edici parmağımızı gerçek suçlulara yöneltebiliriz, ama aynı zamanda onların kiralık katilleri olan Vorster, Botha ve cinayet şebekelerini de unutmamalıyız.

Afrika'nın özgürlüksever devleti-

ri Güney Afrika halklarının mücadelesini desteklemek konusunda son derece önemli uğraş sürdürüyorlar ve onların katkıları, ABD ile İngiltere'nin ırkçı rejimlere ekonomik ambargo uygulaması yolundaki isteklerden çok daha önemlidir, çünkü biliyoruz ki, bu iki emperyalist devlet istenileni yapmayacaktır.

Sizlere sesleniyorum. Gerçek suçluları gösteriniz. Uluslararası bir soruşturma açın, bir dünya konferansı toplayın, sanıkları yargılayın, suçlayın ve suçlu olduklarını ilân edin sonra da «Saldırganlara Karşı Karantina» uygulayın.

Son olarak belirtmek isteriz ki, Sovyetler Birliği'nin sosyalist iktidarının dayanışması olmasaydı Güney Afrika'daki özgürlük savaşı bugün bize bu denli umut vererek hepimizi yüreklandiren böylesi bir aydınlık perspektive ulaşamazdı.

ZAPU G. Sekreteri J. Msika:

«NİHAİ AMACIMIZ ÜLKEMİZDE
SOSYALİST BİR DEVLET
KURMAKTIR VE DÜNYA
GÖRÜŞÜMÜZÜ
BİLİMSEL SOSYALİZM
OLUŞTURUR.»

ZAPU Heyeti Türkiye'de

Zimbabve Afrika Halk Birliği Temsilcileri TSİP Yöneticileriyle Görüştü

— Yoldaş Msika, örgütünüz ve yürütmekte olduğunuz mücadele hakkında bilgi verir misiniz?

— Ülkemizdeki kurtuluş hareketini örgütsel açıdan ele aldığımızda birbirini izleyen hareketleri görmek mümkündür; bunların tümü de Ian Smith rejimi tarafından sırayla yasaklanmıştır. Örneğin Afrika Ulusal Kongresi (ANC) militan tavrı ve faaliyetleri nedeniyle 1958 yılında yasaklanmıştır. Bunun hemen ardından kurulan Ulusal Demokratik İktidar (NDP) da 1961'de kapatılmıştır. Daha sonra Zimbabve Afrika Halk Birliği (ZAPU) kurulmuştur. ZAPU kurulduğundan bu yana yoldaş Nkomo'nun önderliğinde çalışmalarını yürütmektedir. Yeni kurulan bu kurtuluş örgütü halkın en ileri kesimlerini etrafında toplamayı başardı ve ZAPU kendinden öncekilere göre daha da militan ve kararlı bir tutum içine girdi.

1963 yılında ZAPU yürütmekte olduğu mücadelenin sosyalizmi hedefleyen bir kurtuluş hareketi olduğunu açıklamıştır ve komşu ülkelerdeki kurtuluş hareketleriyle olan dayanışması böylece daha güçlenmiştir.

Ian Smith rejimi ZAPU'nun faaliyetini yasaklama kararı aldığı anda Merkez Komitesi her türlü mücadele yöntemlerini kullanarak haklı davamızı devam ettirme, ZAPU'yu devam ettirme kararı almış ve bunu hayata geçirmek için çalışmıştır. Aynı yıl, yani 1963'de bir grup bizden kopmuş ve ZANU kurulmuştur. ZANU ilk önceleri sosyalist yönelimli olduğunu söylemiş daha sonra ise maoist doğrultuda olduğunu açıklamıştır.

ANC yasa dışı ilan edildiğinde ben ve yoldaş Malandu tutuklandık ve cezaevine konduk. Daha sonraları ZAPU yasaklandığında tekrar tutuklandık ve 11 yıl cezaevinde kaldık. 15 yılımız hapiste geçti. O dönemde ZAPU ve ZANU'nun önde gelen pek çok lideri tutuklandı.

Gözaltına alınmamızdan önce Merkez Komitesi olarak dışarıda bulunanların kurtuluş hareketini sürdürmeleri kararı alınmıştı. Bunların bir kısmı yakalanma pahasına yerleşim bölgelerinde faaliyet sürdürürken, diğer bir kısmı dışarıda silahlı mücadele yürütecekti. Böylelikle mücadelemiz için yeni bir dönem başlamış oldu.

1974 yılında dışarıdakilerin girişimiyle devrimci kurtuluş ordusu oluşturuldu. Aradaki bu onbir yıl içerisinde Ian Smith rejimi ile daha sonraları da Britanya Hükümeti ile karşılıklı görüşmek ve uzlaşmak isteyenler olmuştur. Ve karşı tarafın İngiliz emperyalizminin, ABD emperyalizminin, uluslararası tekellerin çıkarlarını savunmak üzere kukla rejimler yaratmak istediği görülmüştür. Böylelikle yurtseverlerle rejim arasındaki savaş kızışmıştır ve günümüzde çok ileri boyutlara varmıştır.

— Yurtsever Cephe'nin nasıl oluşturulduğunu anlatır mısınız?

— Bizim politikamız ortak düşmana karşı ortak çıkarlar etrafında ZAPU ve ZANU'nun yanyana gelmesi idi. Mücadelenin çıkarları açısından

ZAPU TEMSİLCİLERİ J. MSİKA (SAĞDA) VE E. MALANDU

Zimbabve Afrika Halk Birliği (ZAPU) Genel Sekreteri Joseph Msika ile Ulusal Komiserlik Direktörü Enos Malandu, 2 - 4 Nisan tarihleri arasında hükümetin davetlisi olarak Ankara'ya geldiler. Her iki ülke halkı için büyük önem taşıyan bu ziyaret dar protokol sınırları içerisinde tutulduğu için, kamuoyuna ve basına yeterince yansımada.

Konuklar yurdumuzdan ayrılmadan önce Genel Yönetim Kurulu üyelerinden oluşan bir TSİP Heyeti kendilerini ziyaret ederek bir görüşme yaptı. Dostluk ve uluslararası dayanışmanın canlı bir ifadesi olan görüş-

mede ZAPU temsilcileri TSİP'le böyle bir görüşmenin gerçekleşmesinden dolayı duydukları sevinci dile getirdiler. Görüşlerini ve mücadelelerini anlatan ZAPU temsilcileri, TSİP'in Türkiye'deki sosyalist hareketin durumuna ilişkin tespitlerini, iç ve dış politika konusundaki görüşlerini sorular sorarak ilgiyle dinlediler ve ZAPU ile TSİP arasındaki ilişkinin derinleştirilmesi, güçlendirilmesi konusundaki içten dileklerini belirttiler.

ZAPU heyetiyle yapılan görüşmede kendilerine yöneltilen bazı sorulara verdikleri cevabın özetini yayınlıyoruz:

bunun gerekli olduğu kanısına varmıştık. Ve çabalarımız sonucu Yurtsever Cephe (Patriotic Front) oluştu. ZAPU ve ZANU bu Cephe içerisinde yanyana gelmiş bulunmakla beraber her örgüt kendi örgütsel varlığını sürdürmekte ve kendi iç ve dış politikaları bulunmaktadır. Örgütümüz ZAPU'nun hedefi her iki örgütün tek bir çatı altında örgütsel bütünlüğüdür. Bu şekilde tüm yurtsever güçlerin ortak bir amaç uğrunda eylem birlikleri en yüksek düzeyine ulaşacaktır. Bu gerçekleştiğinde hep birlikte ortak düşmana karşı etkili bir mücadele yürütebiliriz. Ayrıca şunu belirtmekte yarar vardır, iki farklı örgütün bulunması emperyalistlere manevra yapma olanakları vermektedir.

— Yurtsever Cephe'yi oluşturan diğer kanadın maoist doğrultuda olduğunu söylediniz. Bugün maoocu Çin yönetiminin karşı - devrimci saflarda olduğu görülüyor. Bunu Afrika'daki ulusal kurtuluş hareketleri karşısında izlediği politikada da gördük. Bu koşullar altında ZANU ile Cephe içinde beraberliğiniz nasıl mümkün olabiliyor?

— Önce şunu söylemek gerekir. Her iki örgütün programları incelendiğinde ideolojik farklılıklar hemen görülebilir. Örgütümüz ZAPU kurulduğu günden bu yana kesintisiz şekilde mücadelesini sürdürmüştür. 1963 yılında örgütümüzden kopanlar

ZANU'yu kurdular. ZAPU ise kuruluş ilkelerine sadık kalmıştır. Hiç kuşkusuz ZANU'nun kuruluşunun hemen ardından pek çok sorunla karşılaşıldı. Bununla birlikte esas çözümüne uğraştığımız sorun ülkemizi gerçek bağımsızlığına kavuşturacaktır.

ZANU'nun maoist doğrultuda olmasına gelince, ZANU'nun kendi örgütsel sorunları vardır. Bunların üstesinden gelmeye çalışmaktadır. Çin'in izlediği politikanın kimlere hizmet ettiğini, emperyalistlerle ortak davrandığını biliyoruz. Çin'in izlediği politikanın vardıgı nokta ZANU'yu çok güç durumda bırakıyor. Öyle ki, zaman zaman Çin'in politikasını utanç verici bulduklarını belirtiyorlar. Ve yine Çin'den başka sosyalist ülkelerle ilişkiden de söz etmeye başladılar. Böylelikle gerek iç, gerekse dış olaylar maoist politikayı mahkûm etmektedir. Dolayısıyla ulusal kurtulustan yana olan ZANU ile olan birlikteliğimiz için objektif koşullar vardır ve biz bu sürecin derinleştirilmesine çalışıyoruz.

— Örgütünüz ZAPU'nun dış politikasından söz eder misiniz?

— Daha önce de belirttiğim gibi örgütümüz sosyalist yönelimlidir. Bu nedenle izlediğimiz dış politikanın ilkelere anlaşılabilir. Ortak çıkarlar doğrultusunda güç ve eylem birliği yapılmasından ve karşılıklı dayanış-

madan yanayız. İnanı amacımız ülkemizde sosyalist bir devlet kurmaktır ve dünya görüşümüzü bilimsel sosyalizm oluşturur. Şuna inanıyoruz ki, ancak sosyalist bir toplumda halkımızın gerçek özlemleri yaşama geçirilebilir. Dolayısıyla sosyalist ülkelerle, ilerici hükümetlerle ve hükümetler üstü örgütlerle sıkı ilişkilerimiz söz konusudur. Başta Sovyetler Birliği olmak üzere Demokratik Alman Cumhuriyeti, Küba, Çekoslovakya ve diğer sosyalist ülkelerle yakın dostluk ve dayanışmamız vardır. Aynı zamanda Avrupa, Asya ve Afrika'daki ilerici güçlerle, hükümetler üstü örgütlerle ilişkilerimiz mevcuttur. Afrika ülkelerinin hemen tümünün destek ve sempatisini görmekteyiz. Burada hemen belirtiyim, Türkiye'de Partiniz gibi bir örgütün varlığından ve onunla ilişki kurmuş olmaktan duyduğumuz sevinç büyüktür. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ile yeni kurulan bağların güçlenmesini dileriz.

Bizim dünya görüşümüz milliyetçiliğin çok ilerisindedir. Proletarya enternasyonalizmine inanıyoruz. Emperyalizme karşı mücadelede devrimci güçlerin uluslararası dayanışmasının taşıdığı büyük önemin bilincindeyiz. Irkçılık ve siyonizm de benzer emperyalist taktikleri ve manevraları, yöntemleri uygulamaktadır; halkları boyunduruk altında tutmak ve kapitalizmin ve uluslararası tekellerin çıkarlarını savunmak. Bu saldırılara karşı mücadelenin başarısı dayanışmadan geçer. Afrika'daki ulusal kurtuluş hareketlerinin tümü ile yakın ilişkimiz var. Özellikle ZAPU, SWAPO ve ANC arasındaki üçlü ittifakı belirtmek isterim.

Örgütümüz ZAPU Dünya Barış Konseyi, Asya - Afrika Dayanışma Örgütü, Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu gibi uluslararası örgütlerde de yer almaktadır.

— Mücadelenizin vardıgı boyutlar nelerdir?

— Örgütümüz ZAPU yurtsever güçlerin önemli bir kısmını bünyesinde toplamakta ve yurdun geniş bir bölümünü kontrolü altında bulundurmaktadır. Düşman kuvvetlerine ağır kayıplar verdiriyoruz. En hayati bölgelere, askerî merkezlere baskınlar düzenliyoruz. Hedeflerimiz son derece açık ve belirgindir. Yurtsever güçler kırsal kesimin hemen hemen tümünü ellerinde bulundururken şehir merkezlerinde de faaliyetlerimiz yoğun bir biçimde sürmektedir.

Ülkemizde savaş 24 saat, gece gündüz devam etmektedir. Smith rejimi yalnızca kendi silahlı kuvvetlerine değil, aynı zamanda ABD, Kanada, İsrail, Fransa'nın gönderdiği paralı askerlere de dayanıyor. Tüm bunlara rağmen kuvvetlerimiz başarıdan başarıya ulaşıyorlar. Smith rejimi yanlısı gazete haberlerine göre her ay 2000 dolayında beyaz ülkeyi terketmektedir. Tüm bunlar bizim kaydettiğimiz başarılar olarak ve halkın tümünün desteğini kazanmış olamıza açıklanabilir.

Smith yönetimi bu durum karşısında son derece iki yüzlü bir politika izliyor. Köylere baskınlar yapıyor, köylüler katlediliyor. Aşırı baskılar, kıyımlar, katliamlar yüzünden halkın bir kısmı komşu ülkelere, Zambia, Angola, Mozambik ve Botswana'ya göç etmektedirler. Bu nedenle Yurtsever Cephe olarak dost komşu ülkelere yalnızca maddi ve askerî yardım talep etmiyoruz, göçmenler için de yardım istiyoruz.

Emperyalistler iktidarı bize gümüş tabak içinde sunmayacaklar. Zaferi devrimci silahlı mücadeleyle kazanacağız. Ve kurtuluş savaşımızın yakın veya uzak bir gelecekte mutlaka başarıya ulaşacağından eminiz.

«İHANET
İÇİNDESİNİZ!»

**İLKE YAYINLARI. 40 sayfa,
fiyatı, 10 TL.**

ABD Komünist Partisi Genel Sekreteri Gus Hall, Parti Merkez Komitesi adına Çin Komünist Partisine bir mektup gönderdi. 19 Ocak 1969 tarihli bu mektubun bir çevirisini İLKE YAYINLARI bürosü halinde yayınladı. Söz konusu mektup, yazıldığı tarihten birbuçuk ay sonra Vietnam'a saldıran Çin'in bu yakın geleceğini haber veriyor, bu zorunlu gidişatin nedenlerini belirtiyor. Mektup, Mao-cu Pekin yönetimini «ikna» etmeyi değil, insanlığa karşı işlenen ağır bir suçu belgelemek amacını taşıyor.

Maocu Pekin yönetiminin suç dosyası bugün öylesine kabarmış bulunuyor ki, bu dosyaya yeni bir belgenin daha girmesi fazla önemsenecek bir olay olarak görülmeyebilir. Proletarya enternasyonalizminin güvenilir müfrezelerinden biri olarak bilinen ABD Komünist Partisinin, hainliği açığa çıkmış bir klişe mektup göndermekle neyi değiştirmek istediği merak edilebilir.

ABD Komünist Partisi, mektubunda, Maocu Pekin yönetiminin, emperyalizmin safında oynadığı gerici rolü açıklayabilmek için yine kendisinin cevapladığı soruları soruyor. Bu sorular «evet» ya da «hayır» diye cevaplandırılacak sorulardır. Ancak verilen cevaplar Maoculuğun yakayı ele vermesine yetiyor. Bu mektup Çin'de yayınlansın ve aynı sorulara Çin halkının cevap vermesi istensin, Maocu Pekin yönetiminin suyu kaynamış demektir.

Gus Hall ayrıca bu mektupla, iki parti arasında, mektupta belirtilen sorunlar üzerine bir tartışmanın başlayıp geliştirilmesini öneriyor. Pekin yönetiminin bu öneriyi kabul etmekten çekineceğini de bildiği için, esasında ABD Komünist Partisi, halklara Maoculuğun ihanetini daha somut bir dille ve kanıtlarıyla açıklamak gereğini göstererek mektubu yazmış. Bu yoldan tartışma alanına Maocu Pekin yönetimini çekmek mümkün olmasa bile, Çin halkını çekmek mümkün olabilir. Çin halkı, etrafında örülen milliyetçi çemberin kalıplarını parçalayacaktır, ona bu mücadelesinde yardımcı olunabilir.

Mektubun bir diğer ilginç yanı da, Çin - ABD yakınlaşmasını analiz etmesi. ABD emperyalizmine el uzatan Çin'in herşeyden önce ABD komünistlerine ve halkına ihanet ettiği vurgulanıyor mektupta. Emperyalizme karşı mücadeleyi onun ana vatanında ve çok zor koşullar altında sürdüren ABD komünistlerinin, maocu politikanın sonuçlarını dolaysız yaşadıkları için, duygularını ve öfkelerini anlamak ve «özel» yerine oturtmak olanağı var. Gerçekten de ABD komünistleri, emperyalizmin bütün saldırılarında kendi egemen sınıflarına karşı halkların safında yiğitçe savaştılar. Şimdi aynı duyarlılığı, içlerini daha da zorlaştıranlara karşı gösteriyorlar.

Haklıdırlar. Bürosür bunu bir kez daha kanıtıyor.

**SİNEMADA ATILIMLAR
SÜRÜ**

Türkiye sinemasında bir hareketlenme gözlemliyoruz. Yeşilçam'ın dışında gelişen, onun kurallarını, burjuva işleyişini yıkma çabasında bir hareketlenme kâr amacıyla bir - iki haftada bitiriverilen seks filmlerinin, bilinen temaları iyice seviyesizleştirerek sürdüren konulu filmlerin ve sulandırılmış, içeriksiz komedilerin karşısına dikilen bir hareketlenme bu.

Artık genç sinema emekçileri yıllardır süregelen bu uyutmaca seline karşı geçmişte yapılan olumlu örnekleri bugün sırtlanarak, yıllardır hep saklanmaya çalışılan ve hep aksi vurgulanan evrensel gerçeği —doğanın ve toplumun değiştiği— gerçeğini yansıtmamıza çalışıyorlar. Bu gerçeği sorumlulukla ortaya koyma çabaları, bu genç insanların uğraşlarını övgüye değer, çevrelerini kuşatan, engelleyici tüm burjuva kurumlarına karşı savaşımalarında desteklenmeğe değer kılıyor.

İşte bu sıralarda gösterilmekte olan sürü ve kanal filmleri böyle bir anlayıştan kaynaklanan iki film.

Sürü'de doğru saptamalar üzerine kurulmuş sağlam bir öz var. Bunun, filmin senaryosunu yazan Yılmaz Güney'in sinemada geçirdiği yılların verdiği birikimden kaynakladığı açık.

Çökmekte olan feodal yapının son demlerini yaşayan bir aşiret; bu gidişi kavrayamayan, elindeki tüm değerlerin kötüleşen yaşamı içinde bir bir kaybolduğunu gören ve bu gelişme karşı durmaya çalışan ve sıkın aşiret reisi Hamo'nun koyunları için mera bırakmayan yeni düzenin simgesi traktöre düşmanca bakışı, onun «kötü kişi» olmasından değil içinde bulunduğu çaresiz durumu çözümlememesidir. Bunun için de tüm bilinçsizliğiyle bir suçlu arar ve tüm öfkesini, aralarında kan davası olan, halılan aşiretinden barış sağlamak için aldıkları gelini Berivan'dan alır. Berivan tipinde tüm doğu kadınının ezilmişliğini görüyoruz. İnsanın yaşam koşullarının hiç de gözetilmediği bu düzende doğu insanının daha da ağır bir horlandığı, insanlıktan çıkarıldığı bir gerçek. Ana ve çocuk sağlığı gibi kavramların henüz ulaşmadığı göçerlerde Berivan'ın çocuklarının neden doğup doğup öldüğü anlaşılamiyor ve kadın olma suçunun üzerine başka aşiretten olduğu için çocuklarını yaşatmama suçu da ekleniyor. Karısıyla babası arasında, sevgisiyle töreleri arasında kalan, törelerin elini kolunu bağladığı Veysikan-oğlu Şivan çevresinde olanları —bilinçle değil ama— sezgileriyle, gözlemleriyle fark ediyor. Hayvancılığın artık işe yaramadığını, eski yaşama biçimlerinin geçerli olmadığını anlıyor ve yeni arayışlar içine giriyor. Yeni düzene ayak uydurmak istiyor. Şehirde iş bulup çalışmak istiyor.

Oysa girmek istediği toplum kesimi çökmeğe mahkûm, çürümüş, kokuşmuş kurumlardan oluşmaktadır. O kesimde de insanlar insana özgü, insanca değerlerden uzaklaşmışlar, kendilerine yabancılaşmışlardır. Bu insanları: Şivan'ın kardeşi Silo'nun bulduğu arkeolojik eserlerle turistleri kazıklayacağını uman çerçi (gezici satıcı da), aldığı rüşveti beğenmeyecek vagonların DDT'li olduğunu saklayan memurlar da, birkaç koyun fazla rüşvet almak amacıyla koyunların bacaklarını kıran makınistler de, tren pezevengi ve etini satarak yaşa-

mini sürdüren sakat orospu da, koyunları yolda çalan hırsızlar da, onca zahmetle getirilen koyunları, geç geldi bahanesiyle ucuza kapatmayı amaçlayan cepler de sevgiyi, saygıyı çoktan unutmuş, kadına alınan satılan mal gözüyle bakan simsar da, mesleğinin esas ögesini —insan sevgisini— vizite koçanlarıyla çöpe atmış şehir doktorunun da, burjuva ideoloji ve kültür çarkının parçaları olmuş yaz gazino sanatçılarında, dostluğu, hisimliliği kendi başının çaresine bakma kaygusu, «kendi bacağından asılma» telâşında unutan kapıcı Sıddık'ta somut olarak görüyoruz.

Ama toplum, böylesine, birbirinden çirkef kişilerden oluşmuyor. Diğer yanda fillzlenen başka değerler de var. Bildiri taşıdığı için güpegündüz yol ortasında vurulan gençte, türkü söylediği için tutuklanmış ozanda, ka-

pacı Sıddık'ın oğlunda, kan davasının kendi yaşamları için saçmalığını anlayan Berivan'ın ağabeylerinde bulunuyor bu değerleri.

Ancak filmin anlatımını zenginleştiren, akıcılığına ivme kazandıran müziğinin, gerçekliğini somutlaştıran belgesele özgü çekimlerinin ve birbirine denk usta oyunlarıyla filmin genel kalitesini arttıran oyuncuların (özellikle Tuncel Kurtiz) yanında herşeyi anlatma, hiçbir açık nokta bırakmama kaygısından kaynaklanan yoğunluk da var.

Umuyoruz ki, genç sinema sanatçıları bundan böyle hep değişimi vurgulayacaklar, toplumun çürüyen ve çöken kurumlarını sergileyerek geleceğe yönelik umutları taşıyan filmler yapacaklar.

**Alman Komünistlerinin
Yiğit Önderi
Ernst Thalmann (1886-1944)**

Hitler faşizminin kurbanları arasında Alman proletaryasının yiğit önderi Ernest Thalmann da bulunuyordu. 18 Ağustos 1944 sabahı Bautzen zindanlarında duran bu yiğit yürek, 16 Nisan 1886 günü çarpmaya başlamıştı. Thalmann dok işçisiydi ve 1923 yılındaki Hamburg işçi ayaklanmasının başını çekmişti. Daha sonra Alman Komünist Partisi'nin saflarında mücadelesini sürdüren Thalmann, Partinin liderliğine kadar yükseldi.

Bütün dünyanın gözleri önünde faşizm iktidara yükselirken Thalmann Parti Merkez Komitesi'nin 7 Şubat 1933 tarihli oturumunda Alman proletaryasının ivedi görevinin faşizme karşı mücadele olduğunu belirtiyor, bu mücadeleyi parlamento içine hapsedmeye çalışan görüşleri mahkûm ediyordu. Ve Thalmann «Hitler savaş demektir» diyerek faşizmin somut bir özelliğine dikkatli çekiyordu.

Bu Merkez Komitesi oturumu, onun katıldığı son oturum oldu. 3 Mart 1933 günü tutuklandı ve Nazi zindanlarında faşizme karşı diren-

meyi sürdürdü. Onun bu direncini Naziler ancak Thalmann'ı öldürerek kırabildiler.

Faşizmi ezerek gelen Kızılordu birlikleri 25 Nisan 1945 günü Bautzen'e vardıklarında, Thalmann'ı faşizmin zindanlarından kurtaracak birlik olmanın umudunu ve sevincini yaşıyordu. Alexander Maslov, Kızılordu'da çavuşluk yapan bir Sovyet insanıydı. Kaçan Nazi askerlerinin Bautzen hapishanesine sığındıklarını görmüştü. «Thalmann orada!» diye bağıırıyordu. Thalmann'ı kurtarmak için arkadaşlarıyla birlikte Bautzen hapishanesinin kapılarını zorladı. Thalmann'ı kurtarmalıydılar.

Onlar Thalmann'ı kurtaramadılar. Çünkü o 9 ay önce burada, Bautzen'de, faşistler tarafından öldürülmüştü.

Alexander Maslov o günden bu yana Bautzen'in avlusunda bir mezarda yatmaktadır. Çünkü o, Thalmann'ı kurtarmak için savaşırken orada faşist kurşunlar altında ölmüştür. Thalmann'ı göremeden, öldürüldüğünü bilemeden.

Tarpenbeck caddesinde 66 numaralı, köşe başında bir ev. Yüzyıl sonunda yapılmış dört katlı bir bina. 1929 yılında Ernst Thalmann buraya taşınır. İkinci katta Thalmann'ların Kegelhof caddesine bakan üç odalı daireleri vardı. Ernst Thalmann 1933 Ocakının sonuna kadar burada yaşadı. Bundan sonra 3 Mart 1933'de tutuklanmasına kadar Berlin'de illegal olarak kaldı. Eşi Rosa, Mayıs 1944'de tutuklanmasına kadar Hamburg'daki evlerinde kaldı. Rosa ve kızı Irma Thalmann, savaş sırasında geçici olarak Singen - Hohentwiel'de kaldıklarından 1943'de bombardımana uğramış dostlarını evlerine kabul ettiler. Bugüne kadar Hamburg'lu komünistler bu evde yaşadılar. Ayrıca bu evde DKP'nin Hamburg bölge temsilciliği bulunuyor.

□ Rosenbergler Ölmemeli

19 Haziran 1953 günü sabahı dünyanın bütün barış güçleri son bir kez daha, aralarından iki yüreğin eksilmesini önlemek için «Rosenbergler Ölmemeli!» diyordu. Buna karşılık «Rosenbergler Ölmeli!» diyenler de vardı ve bunlar halklar arasına «soğuk savaş» duvarları örmenin hesabını yapıyorlardı. Çünkü halklar, giderek artan oranda sosyalist sistemin ve barış şiarlarının etrafında kenetlenmeye başlamışlardı. 1950'de kurulan Dünya Barış Konseyi'nin barış çabaları militarizmi kendi anavatanında güç durumda bırakıyor, silâh tekellerinin politikasını ABD halkı da onaylamıyordu.

Karı - koca Ethel ve Julius Rosenberg 19 Haziran 1953 sabahı elektrikli sandalyede idam edildiler. Kendileri fizik bilimciydiler ve atom sırlarını SSCB'ye vermekle suçlanıyorlardı. 1949'da SSCB ilk nükleer denemesini yapmıştı ve acaba bu esrarlı formülü nereden elde etmişti?

ROSENBERG'LERDEN Mİ?

İkinci Dünya Savaşı 60 milyon insanın hayatına mal oldu. Savaş sonrasında dünyasında bir harabe, ama bu harabenin bedeli olmasa bile, onun içinden yükselen bir sosyalist sistem vardı. Sosyalizmin artan itibarı emperyalizmin ölümü demektir. İnsanlığın öfkesi kapitalizmin pislikleri idi. Savaşı hazırlayan emperyalist kriz idi. Emperyalist güçler bu öfkenin başka bir hedefe, sosyalizme yöneltilmesi için «soğuk savaş» eksenini etrafında kenetleniyorlardı, karşılarına barış yanlılarını alarak.

Ama bu politikanın ABD halkı tarafından da onaylanması gerekiyordu. Bu nedenle onlara sosyalizmi ve barış güçlerini düşman olarak göstermek, mümkün olmadığı hallerde ise bunun koşullarını yaratmak bakımından sindirici yollara başvurmak, 1945 sonrasında ABD iç politikasının ana çizgilerinden biri olmuştur. Bu dünya barış yanlı güçler, demokratlar ve komünistler üzerinde akıl almamak baskılar, yoğun bir ihbarcılık kampanyası, uydurma davalar olarak ABD halkının yaşamında derin izler bırakan MC Chartycilik dönemi olarak anılmaktadır. Militarizmin has adamlarından o dönemin ABD Dışişleri Bakanı Foster Dulles'in dış politikası ve kardeşi Alen Dulles'in CIA Başkanı olarak dünyanın pek çok ülkesinde giriştiği provokasyonlar, emperyalist militarist güçlerin, sosyalist sistem etrafın-

da örmeye çalıştıkları «soğuk savaş» duvarının giderek yükseltilmesi amacını taşıyordu. Güçlenen sosyalizmin kapitalist dünyaya saldırma «olasılığı» propagandasının yarattığı atmosfer içinde ve askeri «savunma» perdesi altında bir askeri saldırı örgütü olarak NATO oluşturuluyor, bunun uzantısı olarak da Avrupa'dan Uzak Asya'ya kadar uzanan bir anti - sovyet kuşak yaratılmak isteniyordu.

Bu politikanın önünde kuşkusuz büyük engeller bulunuyordu ve bu engellerin başında haekların geçirdikleri çok yakın bir deney olan II. Dünya Savaşı gelmekteydi. İnsanlık bu deneyin dersleriyle dolu olarak ABD militarizminin soğuk savaş politikasını onaylamıyor, barışa olan özlemini her fırsatta dile getiriyor ve örgütlüyordu. Bu nedenle ABD'de barışı savunanlar, her şeyden önce, MC Chartyciliği karşılarına alıyorlardı.

Bu ihbar kampanyasının kurbanlarından ikisi de Rosenberg'lerdir. Daha önce bir atom reaktöründe çalışan David Greenglass, ablası Ethel'i ve eniştesi Julius'u ihbar ederek, atom sırlarını Sovyetler Birliği'ne onların vermiş olabileceğini ileri sürer. «Dava» bu basit ihbar halkasından tutularak geliştirilir. Üç yıl süren davada karı - kocanın insanlıklarıyla onurları, yürekleriyle korkuları aynı hücrede karşı karşıya getirilmek istenir. David'de çürüyen aile bağlarının, karı - koca Rosenberg'lerin çocuklarına duydukları sevgide de çürütülebileceği umulur. Şaşkın ve bilinçsiz bir jürinin adaleti, korkutulmuş ya da satın alınmış tanıklar aracılığıyla, düzmece «kanıtlar» ve hayasız bir demagojiyle pazarlık masasına sürülür. Şantaj aracı olarak evlât sevgisinin ve ölüm kor-

kusunun kullanıldığı bu davada, onurun boynu bükülmek istenir. Bu umulmaktadır, çünkü, sanık sandalyesinde oturanların, barış davasının evrensel dinamikleriyle olan bağlantıları görülememektedir, görüldüğü yerde de bu bağ koparılmak istenmektedir.

Mahkemelerden basına, kamuoyunu oluşturan bütün iletişim araçlarının ve devlet aygıtının her parçasının, militarizmin amaçlarına nasıl koşulduğu filimde ustaca gösterilmiştir. Mahkeme, ve jüri, doğrudan hükümetin emri altında ve kendilerine dikte ettirilmiş amacı gerçekleştirmek için herşeye boyun eğerketen, basın tekellerinin de bu faaliyete bütün güçleriyle katılmaları, olay, çarpıtılarak kitlelere hedef şaşırtmak için nasıl çaba harcadıkları ayrıntılı ve somut olarak gösteriliyor.

Sanırız her televizyon seyircisi, burjuva demokrasinin en geniş çerçevesiyle işlediği sanılan Birleşik Devletlerde böylesi bir mizansenin devlet eliyle kotarılması karşısında Soğuk Savaş politikasının başarısı için nice masum insanın kurban edildiğini görmek ve düşünmek olanağını bulmuştur; insanları sindirmek ve hükümetin savaş yanlısı politikasını onaylamalarını sağlamak için zorbalığın vardırıldığı korkunç boyutları kavramıştır.

İNSANLAR SİNDİRİLEBİLDİ Mİ?

Ne var ki, militarizm bunu başaramadı. Hücrenin içinde Rosenberg'lerin direnci, dışarıdan milyonların direnci, ABD «adaleti» ni büründüğü kışkırtıcı soyunmaya zorlayıp durdu. Mahkeme geriledikçe arkasındaki güç-

ler sahnede göründüler, onlar geriledikçe Beyaz Saray'a kadar uzanan koridor boşaldı gözlerimize. Ve Rosenberg'ler davası klasik hukuk kuralları içinde yürütülemez hale geldi. Bundan sonrasında insanlık, bir haksız cezalandırma olarak değil, bir cinayetin tezgâhlanması olarak izledi.

Herkes Rosenberg'lerin suçsuzluğuna inanır ama, bu inancını «atom sırrını vermedikleri» ne dayandırır birçoğu. Film de gerçeği daha çok bu zemine yaslanarak vermek iddiasında kaldığı için «Acaba vermişler miydi?» kuşkusunu tam anlamıyla dağıtmadan bitiyor. Sorun, «verip vermedikleri» düğümüne bağlandıkça, Rosenberg'ler davasının gerçek niteliğini tam kapsamıyla görmek ve göstermek mümkün olmamaktadır. Esas olan, bu sorunun onlara kimler tarafından ve ne amaçla sorulduğunun açığa çıkarılmasıdır.

ÇIKMAMIŞ MIDIR?

19 Haziran 1953 sabahı «Rosenbergler Ölmemeli!» diyenlerle «Ölmeli!» diyenlerin mücadelesi bitmedi. Barış davasının iki onurlu yüreği o sabah durdu ama barış davasını durdurmak mümkün olamadı. Sacco ile Vanzetti davasının üzerindeki sis aralandı ama ABD emperyalizmi günahlarından soyunamadı. Rosenberg'lerin kurban edildiği savaş davasının güçleriyle, uğruna kurban gittikleri barış davasının güçleri bugün dünya çapında bu mücadeleyi sürdürüyorlar.

Ama 19 Haziran 1953 sabahından bu yana çok şeyler değiştiği için bu kez ölüm hücrelerine yaklaşanlar barış güçleri değil!

«Eğer hayatın tehlikelerinin büyüklüğünden ve mücadelemizin yığıtlığından ve sadık eşimden söz etmem gerekiyorsa, şu sözlerim eksik olmamalı: Bizim aramızda yüce bir ilişki, büyük bir sevgi vardır. O benim hayatımı zenginleştirdi ve mutlu kıldı... Barış - Ekmek - ve Gül mücadelesinde biz cellatları sakın, vakur, geleceğe cesaret ve güvenle bakarak bekliyoruz. Her zamanki gibi, inancımızı yitirmedik.

Julie

18 Haziran 1953»

(Julius Rosenberg'in, avukatı Bloch'a mektubundan)

Rosenberg'lerin katli Türkiye'de de tepkiyle karşılanmış, barış güçlerimizi harekete-geçirmiştir. Melih Cevdet Anday en güzel şiirlerinden biri olan «ANI» şiirini onlar için yazdı.

ANI

Bir çift güvercin havalansa
Yanık yanık koksa karanfil
Değil bu anılacak şey değil
Apansız geliyor aklıma

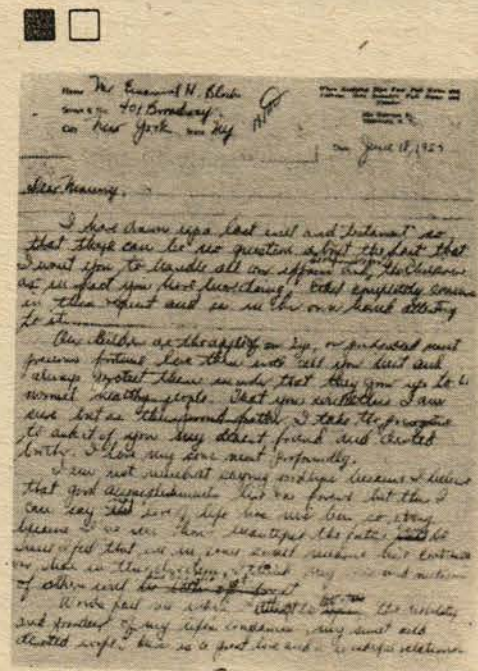
Neredeyse gün doğacaktır
Herkes gibi kalkacaktır
Belki daha uykunuz da vardır
Geceniz geliyor aklıma

Sevdiğim çiçek adları gibi
Sevdiğim sokak adları gibi
Bütün sevdiğimlerin adları gibi
Adınız geliyor aklıma

Rahat döşeklerin utanması bundan
Öpüşürken o dalgınlık bundan
Tel örgülerin deliğinde buluşan
Parmaklarınız geliyor aklıma

Nice aşklar arkadaşlıklar gördüm
Kahramanlıklar okudum tarihte
Çağımıza yakışan vakur, sade
Davranışınız geliyor aklıma

Bir çift güvercin havalansa
Yanık yanık koksa karanfil
Değil unutulur şey değil
Caresiz geliyor aklıma

1 MAYIS 1979 YAKLAŞIRKEN

İşçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın sınıf güçleri, 1 Mayıs bayramını kutlamaya hazırlanıyorlar.

Bilindiği gibi 1 Mayıs'ın Taksim'de yüzbinlerce kişinin katılımıyla kutlanması artık gelenekleşmiştir. Buna rağmen İstanbul valiliği geçen yıl olduğu gibi bu yıl da 1 Mayıs öncesinde bir genelge yayımlayarak Beşiktaş - Taksim güzergâhında ve Taksim'de açık hava gösterisi düzenlenmesini yasaklamak istemiştir. Ama hatırlanacağı gibi geçen yıl valiliğin aynı yoldaki girişimi 1 Mayıs töreninin Taksim'de yapılmasını engellememişti. Bu yıl valilik sıkıyönetimden de yararlanarak aynı anti - demokratik kararını yinelemiştir.

1 MAYIS TÖRENLERİNİN KARŞISINA ÇIKARILAN ENGELLER

Bu kararın doğrudan doğruya 1 Mayıs kutlamalarını hedef aldığı açıktır. Belli ki, 1 Mayıs bayramının Taksim'de üç yıl üstüste geniş yığınlar halinde kutlanmış olmasını burjuvazi henüz hazmedebilmiş değildir. Taksim'de yapılmış olan 1 Mayıs 1976 töreninde yüzbinlerce insanın yekvücut olması, egemen gerici güçlerin bile ummadığı ve beklemediği bir olaydı.

Bu durumu kabullenemeyen burjuvazi, ertesi yıl aynı alanda toplanan yüzbinlere karşı kanlı bir komplo düzenledi. 36 kişinin öldüğü yüzlerce kişinin yaralandığı bu törenden sonra, egemen güçler ve onların karanlık örgütleri, bu kanlı ve insanlık dışı tertiple işçilerde ve diğer emekçilerde korku ve yılgınlık uyandıracaklarını sandılar. Geçen yıl 1 Mayıs'tan aylarca önce başlayarak özellikle İstanbul'da halk arasında söylenti yaydılar. 1 Mayıs günü büyük çatışmaların meydana geleceğini, çok kan döküleceğini, kimsenin evinden çıkamaması hattâ kapılarını sıkı sıkıya kilitlemeleri gerektiğini sistemli olarak işlediler.

Ama gerici güçlerin tüm çabaları boşa çıktı. 1 Mayıs töreni hakkında estirilmek istenen terör ve korku havası amacına ulaşmadı. Gerek İstanbul'un gerekse yurdun dört bir köşesinden akın akın gelen emekçiler Taksim 1 Mayıs alanını doldurdular.

Bu nedenle, 1 Mayıs 1978'de işçi sınıfımız ve emekçi halk güçlerimiz çok önemli bir sınav verdi. Burjuvazinin tüm oyunlarını boşa çıkardı.

Bizce geçen yılki 1 Mayıs töreninin asıl ve belirleyici önemi buydu.

Bugün bu nokta aşılmıştır. Ama karanlık güçlerin her zaman kitle gösterilerinde ve özellikle 1 Mayıs'larda, 1977 benzeri provokasyonlar düzenlemekten kaçınmayacağı unutmamak, devrimci uyanıklığı ve disiplini daima korumak kaydıyla, 1 Mayıs 1979'da geçen yılı ilerisinde bulduğumuzu vurgulamak isteriz.

Ama bu yıl da işçi sınıfımızı ve tüm emekçi güçlerimizin önünde 1 Mayıs açısından başka olum-

suzluklar ve engeller vardır. Bu engellerden birisi, yukarıda da belirttiğimiz gibi sıkıyönetim eliyle uygulanmak istenen baskılardır.

Bu konuda kararlı davranmak ve kitlelerin 1 Mayıs töreni gibi en doğal haklarının kullanılmasını çeşitli yollardan önlemek isteyenlere ödün verilmemesi gerekir. Bu yıl da 1 Mayıs törenleri gene Taksim'de yapılmalıdır. Elde edilmiş bu haktan hiçbir şekilde geri çekilmemek gerekir.

1 MAYIS BİRLİĞİN SEMBOLÜDÜR

1 Mayıs eylemlerine karşı burjuvazinin düzenlediği komplolar ya da çıkardığı güçlükler sadece Türkiye'de değil, kapitalist ülkelerde alışılan ve bilinen bir olgudur. Hepimizin de bildiği gibi 1 Mayıs geleneği, zaten işçi sınıfının burjuvaziye karşı mücadelesinden doğmuştur. Ve bu nedenle, 1 Mayıs'lar işçi sınıfı mücadelesinin sembolleştiği bayramlardır.

Ama 1 Mayıs, işçi sınıfının sadece mücadele bayramı değildir. Aynı zamanda, bu mücadelenin temelini oluşturan İŞÇİ SINIFI BİRLİĞİ'nin bayramıdır.

Ve bu birlik, sadece işçilerin değil, tüm emekçilerin birliğinin, beraberliğinin, dayanışmasının simgesidir. Bir başka deyimle, işçi sınıfının uluslararası ve ulusal birliğinin sembolleştiği 1 Mayıs, aynı zamanda tüm emekçilerin bayramıdır.

Ve tekrar belirtmeliyiz ki, ancak işçilerin, tüm emekçilerin birliğinin güçlendirilmesiyle 1 Mayıs'ın gerçek özü ve anlamı daha güçlü, daha etkin ifadesine kavuşur.

Türkiye sosyalist hareketinin bölünmüşlüğü, işçi sınıfı hareketi dahil olmak üzere, devrimci - demokratik safların dağınıklığı ise

bilinen bir olgudur.

Bu bölünmüşlük ve dağınıklık mücadelenin her alanında olumsuz etkilerini göstermektedir. Geçtiğimiz yıllarda 1 Mayıs törenlerinin o denli başarılı olmasının başlıca nedeni de sol içindeki grupçulukların törenlere asgari ölçülerde yansımış olmasıydı.

Ama, devrimci - demokratik hareketin geçen yıllara nazaran bugün egemen güçlere karşı daha ileri mevzilerde bulunmalarına rağmen, soldaki kaosun göreceli olarak daha da artmış bulunduğu da bir gerçektir. Nitekim geçen yıl ki 1 Mayıs töreninde bu olgunun belirtileri gözlenmiş ve sayısı birden fazla olan bazı gruplar belirgin bir slogan yarışına girişmiş, 1 Mayıs gösterisini, kendi grubunun ve siyasetinin gövde gösterisine döndürmek istemişti. Buna rağmen, gruplararası rekabet büyük boyutlara varmadan tören başarıyla sona ermişti.

SORUMLULUK VE DİSİPLİN İÇİN

Bu yıl 1 Mayıs hazırlıklarını sürdürürken, dikkat edilmesi gereken asıl husus bizce bu noktada düğümlenmektedir.

1 Mayıs'da işçi sınıfımızın ve tüm ilerici güçlerin birliğinin sembolleşmesi için azami çabayı göstermek hem törenin düzenleyicisi olan DİSK'in hem onunla işbirliği yapacak yığın örgütlerinin ve en önemlisi çeşitli kadrolara ve sempatanlara sahip değişik grupların en önemli sorumluluğu olmalıdır.

Özellikle DİSK içinde son bir yılda artan olumsuzluklar ve son ihraçlar DİSK'in birliğini zaafa uğratan olaylar olmuştur.

Söz konusu olumsuzlukların bu yıl 1 Mayıs törenlerine yansımaması adı geçen ihtilâfta taraf olanların azami dikkat etmesi gere-

ken noktalardan birisidir.

Bu amaçla, Türkiye devrimci ve demokratik hareketi içinde yer alan siyasal grupların hiçbirinin dışarılanmaması, belli gruplara karşı dışarılayıcı tutum izlenmemesi DİSK'in sorumlulukları arasında dır. Aynı şekilde, DİSK'den geçici olarak çıkartılan sendikaların da törenlere katılmasının sağlanması gerekir.

Buna karşılık, törenlere katılacak sendikaların ve gençlik örgütlerinin disipline uymaları, ayrılıkçılık ve grupçuluk gütmemeleri, 1 Mayıs'ı bir gruplararası rekabet alanı haline getirmemeleri şarttır.

1 Mayıs hazırlıklarında vurgulanması gereken noktalardan birisi de hangi renkten ve tondan olursa olsun hiçbir maocu gruba ve örgüte geçen yıl olduğu gibi, bu yıl da katılma hakkı tanınmamasıdır.

Geçen yıl DİSK'in maocuları törenlere almamak kararı son derece yerinde olmuştur. Maocu grupların bu karardan sonra DİSK'e karşı yürüttükleri «boykot» kararları ya da ayrı 1 Mayıs törenleri düzenleme hayalleri onların zavallılıklarını sergilemiş kendi tecrübelerini daha fazla arttırmıştır. Böylelikle, gerçekte 1976 ve 1977 törenlerinde DİSK'in alması gerekirken de almadığı kararın, 1978'de alınıp uygulanması ve maocuların dışarılanması kesin başarıya ulaşmıştır.

1 Mayıs 1979 yaklaşırken, Türkiye devrimci - demokratik hareketi içinde yer alan tüm siyasal örgütlerin ve demokratik kuruluşların büyük bir sorumlulukla karşı karşıya oldukları açıktır. Bu sorumluluğa yakışır bir tutum takınmanın yolu ise ancak grupçuluğu bir yana bırakmaktan ve 1 Mayıs'ın ruhuna, anlamına uygun bir şekilde birlikçi davranmaktan geçer.

Birlik
Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

Sahibi: Türkiye Sosyalist İşçi Partisi adına Ahmet Kaçmaz — Sorumlu Müdür: Ali Aktürk
— Yönetim Yeri: Parmakkapı Tel Sok. 2/4 Beyoğlu/İST. — Abone bedeli: 6 Aylık: 225 TL.,
1 Yıllık 450 TL. yurt dışı iki katıdır. Avrupa Temsilciliği: Nilgün Doğançay — 6300 Giessen
1 Postfach: 5322 Federal Almanya — Banka No: Nilgün Doğançay, Deutsche Bank Kont
Nr: 020 - 1640 Giessen - Deutschland — Bas kı: SONAKIN OFSET S. B. T.: 9 Nisan 1979